

006-2004

Jaarverslag 2004

Boekmanschap
Herengracht 41
1017 BP Amster
Tel: 6243739

JAARVERSLAG 1 CPNB

Terugblik op 2004

Griffel der Griffels

NS Publieksprijs

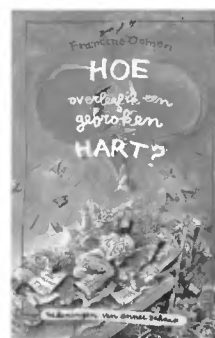
Gouden Griffel

Gouden Penseel

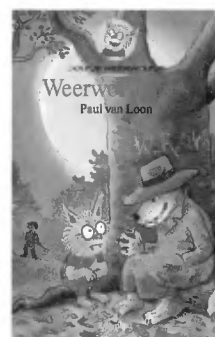
De Jonge Jury

Nederlandse Kinderjury, 10-12 jaar

Gouden Zoen

Nederlandse Kinderjury, 6-9 jaar

Als in komende jaren boekhistorici de balans opmaken van het boekenvak jaargang 2004 zal de boekenvakbrede bereidheid tot samenwerking snel in het oog springen. Ondanks alle belangenverschillen is het Nederlandse boekenvak er namelijk in geslaagd om de politiek collectief tegemoet te treden en een werkbaar alternatief te bieden voor het vrije marktspel. Het initiatiefwetsvoorstel voor de Wet op de Vaste Boekenprijs van de

kamerleden Dittrich, Halsema en Van Nieuwenhoven kon met brede kamersteun worden aangenomen. Onder aanvoering van de KVB maakte het boekenvak zich hiervoor sterk. De relatie met het werk van de Stichting CPNB is evident. De CPNB bestaat immers dankzij het draagvlak in het boekenvak en het besef dat collectieve promotie er nog altijd toe doet. Met zo-

geheten vaste bijdragen van de drie *founding fathers*, de Groep Algemene Uitgevers, de Nederlandse Boekverkopersbond en de Vereniging van Openbare Bibliotheken, van in totaal € 1,2 miljoen wordt ieder jaar door het bureau in Amsterdam de jaarkalender met acties en campagnes ter hand genomen. 2004 is met deze aanpak een prima jaar geweest. De 69 jaar oude Boekenweek kon door de toevoeging van een festivalprogramma

worden vernieuwd en op onderdelen versterkt. De Franse minister van Buitenlandse Zaken kwam er in maart zelfs voor naar de Amsterdamse Stadsschouwburg. En dubbel koninklijk bezoek diende zich in oktober aan bij de viering van de 50ste Kinderboekenweek: Tonke Dragt mocht als *grande dame* van het kinderboek uit

handen van prins Constantijn en prinses Laurentien een jubileumprijs in ontvangst nemen: de Griffel der Griffels. Het Gouden Kinderboekenbal, onder leiding van Paul de Leeuw, was de aftrap voor een boeken- en leesfeest dat een volle week ging duren. Verheugend was de parade van bedrijven en fondsen die financieel meewerkten aan het jubileum; wij zijn hen daar dankbaar voor. Het

roept tegelijkertijd op tot verantwoordelijkheidsbesef voor de organiserende CPNB omdat de Kinderboekenweek inmiddels in één adem wordt genoemd met Sinterklaas en Koninginnedag en omdat ook de komende generaties kinderen, ouders en

boekenvakkers er op moeten kunnen rekenen. 2004 stond niet enkel in het teken van continuering en verrijking van bestaande campagnes. Dankzij Stichting Lezen kon een geheel nieuwe campagne aan de kalender worden toegevoegd: De Nationale Voorleesdagen. Peuterspeelzalen en kinderdagverblijven waren de *target group* bij dit nieuwe

Zilveren Griffel

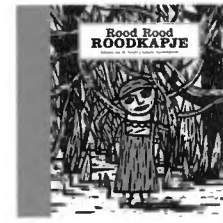
Zilveren Griffel

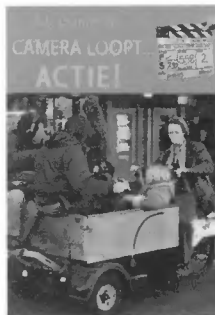
Zilveren Griffel

Zilveren Penseel

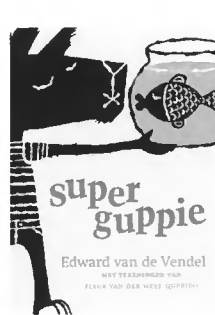
Zilveren Penseel

Zilveren Griffel

Zilveren Griffel

Zilveren Griffel

Zilveren Griffel

Zilveren Zoen

Zilveren Zoen

initiatief, waarvoor wederom koninklijke belangstelling was gewekt. Prinses Laurentien opende begin 2004 – met voorlezen – de eerste editie van deze nieuwe campagne in het Amsterdamse bibliotheekfiliaal Reigersbos. Ook de pers toonde grote belangstelling, waarmee de campagne een vliegende start kreeg. De NS was ook in 2004 de zeer gewaardeerde hoofdsponsor van de CPNB. Met veel plannen voor een mooie

gemeenschappelijke toekomst kon in 2004 het sponsorcontract uit 2001 worden verlengd tot en met 2005. Op deze plaats wil ik directie en medewerkers van de CPNB complimenteren met de initiatieven voor al deze activiteiten, de inzet en de zorgvuldige en creatieve uitvoering. In dit jaarverslag 2004 wordt van dit alles een overtuigend

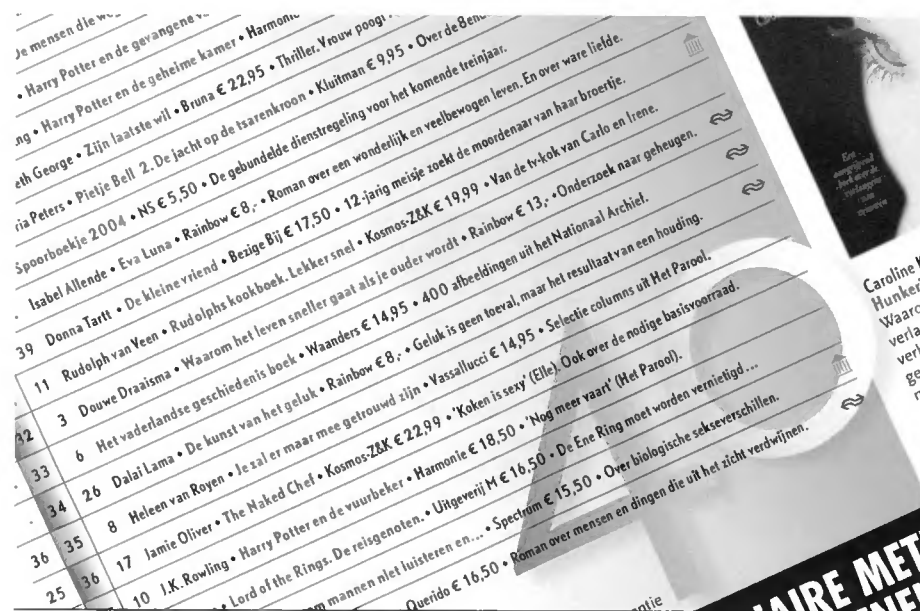
beeld geschetst. Naast de dagelijkse praktijk voltrok zich vorig jaar op bestuurlijk niveau een complex, juridisch proces. Door de Europese mededingingsrichtlijnen en de nieuwe Haagse wettelijke kaders moesten alle bestaande afspraken met de drie *founding fathers* van de CPNB voor 1 januari 2005 worden heroverwogen en herijkt. Eind 2004 kreeg de Stichting CPNB hierdoor vernieuwde statuten, een nieuw convenant en een campagne-

reglement dat voortaan deelname aan de vier hoofdcampagnes reguleert. Het bestuur van de Stichting CPNB, dat in 2004 nog werd aangevoerd door mijn voorganger Dick Anbeek en penningmeester Toine Akveld, begeleidde in 2004 met de directie dit proces nauwgezet. Tegelijkertijd sloten zij hiermee

op overtuigende wijze hun succesvolle bestuursperiode bij de CPNB af. Ik wil hen hiervoor hartelijk bedanken. Het nieuwe bestuur is inmiddels vol enthousiasme en met veel energie van start gegaan om dit succes te vervolgen.

Rob Haans
voorzitter Stichting
CPNB

Titels & Tips Afgeslankt

CPNB 2004

4

JAARVERSLAG

Het in store-weekblad van de CPNB, *Titels & Tips*, had in 2003 voldoende losgemaakt om in 2004 aan zijn tweede jaargang te kunnen beginnen. Wel was er reden om op de kosten te letten. Daarom werd de omvang van het blad van 8 naar 4 pagina's teruggebracht. De Bestseller 60, de lijst met de bestverkochte boeken van de week, bleef het centrale element van het blad, in aangepaste opmaak. Daarnaast

waren er 9 plekken waar uitgeverij onder het motto *Fonkelnieuw* hun recent verschenen boeken konden presenteren. Ook voor advertenties bleef ruimte beschikbaar. De voorpagina bevatte naast de cover van de week een toptienlijst in een wisselend sub-genre en een nieuwsitem. *NRC Handelsblad*, *De Telegraaf*, *Trouw*, *Metro*, een flink aantal regionale dagbladen en *Elsevier* namen wisselings de toptien van De Bestseller 60 over. De Bijenkorf, Bol.com en Noordne-

derlandseboekhandel.nl publiceerden alle zestig titels, de Bijenkorf daarnaast de wisselende toptien. *Crimezone.nl* vertoonde elke week een Spannende Boeken 10, afkomstig uit De Bestseller 60. Ook NS publiceerde de toptien op *tijdvoorlezen.nl*. Terwijl *boekenbon.nl* elke

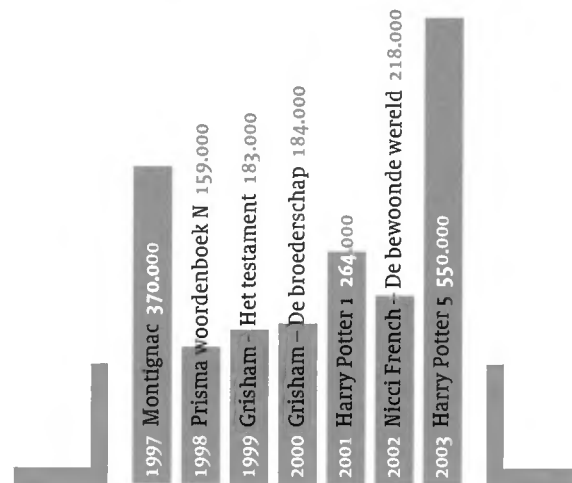
week een toptien in een andere prijscategorie liet zien, gerelateerd aan de coupures van de Boekenbon. Nog vaker dan voorheen wisten media de CPNB te vinden met vragen over de bestverkochte boeken in allerlei subgenres. Dat betekende het incidenteel leveren van toptien op zulke uiteenlopende gebieden als voetballen, psychologie, poëzie en *fantasy*. De wekelijkse circulatie van *Titels & Tips* lag op 52.000 exemplaren, verspreid naar ruim 300 boekwinkels. Tijdens de Boekenweek

verscheen het blad in 109.000 exemplaren, zodat alle boekwinkels bevoorraden konden worden. Tijdens de zomervakantie verscheen *Titels & Tips* acht weken niet en was De Bestseller 60 via internet te volgen.

Op 30 januari werd de CPNB Top-100 over 2003 bekendgemaakt. *Harry Potter en de Orde van de Feniks* van J.K. Rowling (*De Harmonie*) was de vanzelfsprekende aanvoerder van de lijst. Niet alleen was het verkochte aantal van 550.000 exemplaren ongekend hoog, maar ook realiseerden de boekwinkels deze afzet in de extreem korte periode van vijf weken. Omdat de CPNB Top-100 wordt samengesteld op basis van verkoopgegevens van uitgeverij, was in dit geval een aan-

vullende enquête bij boekwinkels nodig. Dat was de enige manier om vast te stellen welk gedeelte van de uitgeleverde megaplage van *Harry Potter 5* op oudjaar daadwerkelijk verkocht was. De andere vier delen van de Harry Potterreeks figureerden in de Top-100 tussen de 25ste en de 42ste plaats. Het schrijverschap Nicci French was het breedst in de Top-100 vertegenwoordigd, met zes titels. Jamie Oliver en Annie M.G. Schmidt brachten het tot vier vermeldingen.

CPNB Top-100 Vijf weken superverkoop

De Nationale Voorleesdagen Strategische hergroepering

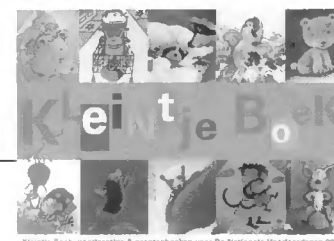
Een kind is nooit te jong om plezier aan boeken te beleven. Het is een opvatting die de laatste jaren steeds meer veld gewonnen heeft bij iedereen die zich de positie van het boek en het lezen aantrekt. In deze geest ontstond in het begin van de jaren negentig de Peutermaand. Het was een initiatief van bibliotheken in het noorden des lands, dat zich snel naar andere regio's uitbreidde. Met de Peutermaand sloegen de bibliothe-

ken een brug naar peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Na een paar jaar werd er de jaarlijkse toekenning van de Kiekeboekprijs aan toegevoegd. In 1995 zette de CPNB de stap naar de voorschoolse leeftijd als aparte categorie, met de jaarlijkse uitgave van *De Voorleesgids*. Twee jaar daarop volgde Stichting Lezen met de introductie van het Voorleesontbijt, als onderdeel van de Nationale Voorlees-

dag in mei. In 2003 nam Stichting Lezen het besluit om de Nationale Voorleesdag te vervangen door De Nationale Voorleesdagen, een brede, exclusief gericht op de voorschoolse leeftijd. De CPNB werd gevraagd deze campagne uit te voeren. De bibliotheken besloten de Peutermaand en de Kiekeboekprijs in de Voorleesdagen op te laten gaan. Vandaar voor het eerst De Nationale Voorleesdagen, van 27 januari tot en met 27 februari 2004. Met als publicitair start-

schot het Voorleesontbijt. De traditie om jaarlijks een andere categorie bekende Nederlanders te vragen te komen voorlezen, werd voortgezet. Nu waren de *captains of industry* aan de beurt. Zodat Rijkman Groenink van ABN AMRO, Jacques Schraven van VNO-NCW, Ad Scheepbouwer van Koninklijke KPN en Hans Wijers van Akzo die ochtend een kin-

derboek op hun knie namen. En prinses Laurentien kwam voorlezen in de openbare bibliotheek Reigersbos te Amsterdam Zuidoost. Meer dan 800 peuterspeelzalen en kinderdagverblijven organiseerden een ontbijt. Een actie als deze vraagt om een aantal wegwijzers naar het assortiment. Die kwamen er in de vorm van *Kleintje Boek*, een brochure die tien prentenboeken uitgebreid voorstelde. Eén van die tien was bovendien door een jury

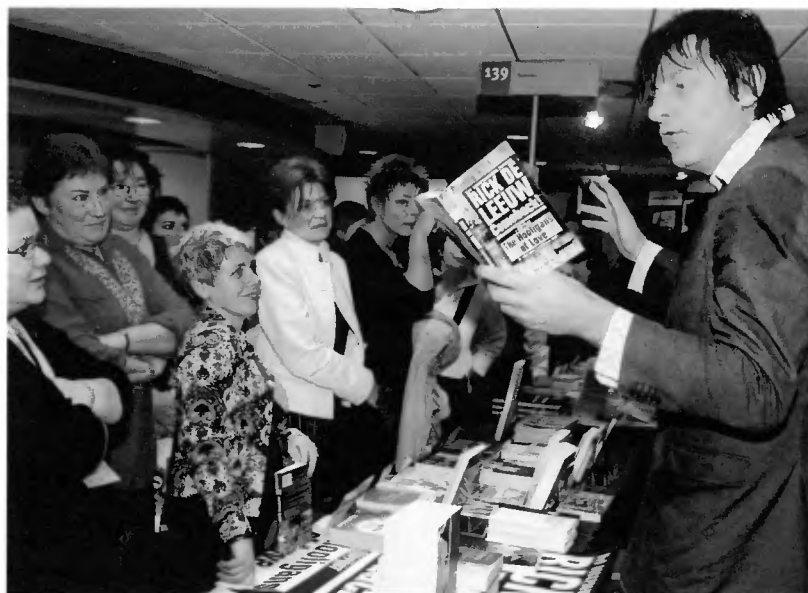

Oplage: 122.000

van bibliothecarissen verkozen, tegelijk tot laatste winnaar van de Kiekeboekprijs en tot eerste Prentenboek van het Jaar. Deze tweelingprijs ging naar het Engelse prentenboek *Ik wil de maan*, geschreven door Jonathan Emmett, met illustraties van Vanessa Cabban (Van Goor). Tijdens de Nationale

Voorleesdagen gaven de bibliotheken de hoofdpersoon uit dit boek, eenvoudig Mol geheten ('Grotegrondgravers-nog-aan-toe!'), in de vorm van een vingerpopje cadeau aan nieuwe leden. Er kwamen twee brochures met tips en speelsuggesties bij de tien prentenboeken uit *Kleintje Boek*, een voor de basisschool, de ander voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.

EERSTE DRUKte Workshops in trek

Nederlandse Kinderjury Kick-off

Maandag 2 februari, De Meervaart, Amsterdam. In de ochtenduren EERSTE DRUKte en 's middags Vers voor de Pers. Ten opzichte van een jaar geleden daalde het ochtendbezoek van boekverkopers en bibliothecarissen met 7% en steeg het middagbezoek van journalisten en redacteurs met 3%. De beschikbare ruimte werd verdeeld over 126 uitgeverstands. Niet alle aanvragen konden worden toegewezen.

De ontwikkeling van de uitbreidingsplannen van De Meervaart wordt dan ook met interesse gevolgd. Anna Enquist signeerde weggeef-exemplaren van haar nieuwe dichtbundel, Liesbeth List liet zich interviewen, Rick de Leeuw en Thomas Rosenboom lazen voor. Voor de tweede maal werden in de lunchpauze vier workshops aangeboden. Adriaan

Langendonk van de NBB behandelde Boekbalie, Conny Verberne van de KVB ging in op de Wet op de Vaste Boekenprijs, Ineke Arnoijs van ProBiblio presenteerde het schoolmedia-theekstelsel Educat en Moncef Beekhof van Cosmic had het over etno-marketing. De belangstelling was goed, de workshop etno-marketing was zelfs overtekend. Boekverkopers en bibliothecarissen gingen met een leesexemplaar van het Boekenweekge-

schenk naar huis, de mediabezoekers met een felrode linnen tas met het Boekenweekthema erop. In die tas zat ook weer het boekje *Wie is Wie op Vers voor de Pers* – met dank aan Koninklijke Wöhrmann.

Op woensdag 4 februari werd de stemperiode voor de 17de Nederlandse Kinderjury feestelijk ingeluid. Een speciale verkiezingsbus trok langs 45 basisscholen in Kinderjuryhoofdstad Zaanstad. Uit de bus stapten burgemeester Ruud Vreeman, Kinderjurywinnares Francine Oomen, Zaanse auteurs Judith Koelemeijer en Hans Kuyper en vele

bekende Zaanse ambtenaren. Zij gingen op de scholen stembussen plaatsen, stemformulieren uitdelen en voorlezen. Voorafgaande aan de busrit verzorgde Francine Oomen in het Zaanse Museum een korte workshop voorlezen. Een cameraploeg van het Jeugdjournaal en diverse radioverslaggevers waren present. Landelijk bleef het aantal scholen dat een Kinderjurypakket had besteld, nagenoeg gelijk, namelijk 1.400. Het aantal deelnemende biblio-

theken steeg licht. De gemeente Zaanstad deed opnieuw een oproep bij andere gemeentebesturen om gratis pakketten aan scholen ter beschikking te stellen. Meerdere gemeenten in Noord-Holland reageerden hier positief op.

Van het bestuur

Het bestuur van de CPNB kwam in 2004 zeven maal bijeen. De Adviesraad, het jaarlijkse overleg van het CPNB-bestuur met de besturen van de Groep Algemene Uitgevers, de Nederlandse Boekverkopersbond en de Vereniging van Openbare Bibliotheken vond plaats op 23 juni. De inwerkingtreding van de Wet op de Vaste Boekenprijs per 1 januari 2005, het vervallen van de erkenningsregeling voor boekhandel en uitgeverij en de gelijktijdige komst van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) als speler in de boekenbranche, wierpen in 2004 hun schaduw vooruit. Het bestuur spendeerde de nodige tijd aan de voorbereiding van nieuwe statuten voor de CPNB, een nieuw convenant met de drie bonden en de ontwikkeling van een campagnereglement.

In het CPNB-bestuur hadden in 2004 zitting:

Toine Akveld (Uitgeverij De Fontein),

penningmeester/vice-voorzitter

Dick Anbeek (Boekhandel Fanoy), voorzitter

Greetje van Gemert (OB Deventer)

Rob Hogenes (De Boekerij)

Mark Los (Boekhandel De Kler)

Mari Nelissen (OB Oss)

Rammy Speyer (Stichting ProBiblio), tweede vice-voorzitter

Eric Visser (Uitgeverij De Geus)

Hylco Wijnants (Scheltema)

Gerhard Brijder namens de GAU, Adriaan Langendonk namens de NBb en Jan-Ewout van der Putten namens de Vereniging van Openbare Bibliotheken woonden de bestuursvergaderingen als assessor bij.

In de nieuwe structuur komt de CPNB op grotere afstand van de drie bonden te staan dan voorheen. Dit blijkt onder meer hieruit dat de bestuursleden van de CPNB niet meer benoemd zullen worden door de respectievelijke bonden, maar door de CPNB op voordracht van de bonden. Tegelijk wordt de omvang van het bestuur van negen naar zes personen teruggebracht. Voordat de Vereniging van Openbare Bibliotheken in 2001 tot de CPNB toetrad, had het CPNB-bestuur ook al uit zes personen bestaan. Het is steeds de bedoeling geweest dat de uitbreiding van het aantal bestuurszetels tijdelijk zou zijn.

Het bestuur van de CPNB bestaat in 2005 uit:

Maarten Asscher (Athenaeum boekhandel)

Rob Haans (Weekbladpers Groep), voorzitter

Mark Los (Boekhandel De Kler), penningmeester/vice-voorzitter

Mari Nelissen (OB Oss)

Rammy Speyer (Stichting ProBiblio), tweede vice-voorzitter

Eric Visser (Uitgeverij De Geus)

Het Mooiste Boekomslag

Boekverkopers kozen het omslag van *Schaduwkind* van P.F. Thomése (Contact) tot Het Mooiste Boekomslag van 2003. Het boek was één van de twaalf nominaties die door zeven boekverkopers waren vastgesteld. De stembus ging open op 15 januari, tegelijk met de verschijning van het eerste nummer van *Boekblad Magazine* in het nieuwe jaar. En bleef open tot en met 2 februari, de dag van EERSTEDRUKTE. Aldaar konden boekverkopers op de beursvloer hun stem uitbrengen. Tijdens een bijeenkomst op 11 februari bij Scheltema in Amsterdam nam ontwerper Rick Vermeulen van *Schaduwkind* de beker voor de winnaar in ontvangst. Sander Knol (ECL) was gastspreker. De plaatsen twee tot en met vier waren voor de omslagen van *Koffers zeelucht* van Hagar Peeters (De Bezige Bij), ontwerp Studio Jan de Boer), *Letterlust* van Kees van Kooten (De Harmonie, ontwerp Ewald Spieker) en de *Verzamelde Gedichten* van Paul Celan (J.M. Meulenhoff, ontwerp Office of CC). De verkiezing van Het Mooiste Boekomslag is een gezamenlijk initiatief van Boekblad en de Stichting De Best Verzorgde Boeken en werd voor de derde maal gehouden. Stichting De Best Verzorgde Boeken is een samenwerkingsverband van de Stichting CPNB, de ontwerpersorganisatie BNO en de Grafische Cultuurstichting.

Boekenweek Elke dag een ander Frankrijk

Wie schreef het geschenk voor de 69ste Boekenweek? Thomas Rosenboom. Wat was het thema van de 69ste Boekenweek? Frankrijk. Wat was het motto van het thema? *Gare du Nord* – *Ontmoetingen met Frankrijk*. Wie schreef het thema-essay? Adriaan van Dis, tijdelijk woonachtig in Parijs. Wie tekende de Boekenweektest, het cadeautje van de bibliotheken? Dat deed tekenaar Willem, die

al sinds 1968 in Parijs woont. Tot zover een Boekenweek op het vertrouwde stramien. Maar dan een noviteit. Elke dag van de 69ste Boekenweek plaatste de CPNB een ander aspect van Frankrijk in de aandacht. Aan ieder van die elf dagthema's werd een zogenoemde dagambassadeur verbonden om het onderwerp van de dag uit te helpen dragen. In de Rotonde van de Amsterdamse Stadsschouwburg was een Boekenweek-

festivalcafé ingericht. Het binnenlopende publiek kreeg daar elf dagen lang optredens, presentaties, signeersessies, discussies en debatten voorgeschoteld. Open om 10.30 uur, sluiting om 18.00 uur, sommige avonden geopend. Alles met innemend aplomb aan elkaar gepaard door presentator Ed van Eeden. Het festivalcafé was ook

de plaats van handeling voor het KRO-radioprogramma *Tijd voor twee*, dagelijks tussen 12.00 en 14.00 uur, gepresenteerd door Frits Spits. De wisselende onderwerpen van de dag boden hem een leidraad voor zijn gesprekken met verschillende gasten. Zoals daar waren Adriaan van Dis, Philip Freriks, Hella S. Haasse, Youp van 't Hek en Heleen van Royen.

De voornaamste reden voor deze verbouwing aan de Boekenweek: publiciteit. Vanouds concentreert de aandacht van de

schrijvende pers voor de Boekenweek zich op de dagen die eraan voorafgaan. Als dan het schrijversvolk zijn feestkleden aantrekt voor het Boekenbal, komen de radio en televisie erbij. Vervolgens begint de Boekenweek echt en... treedt een oorverdovende mediastilte in, die slechts door een loslopende columnist verbroken wordt. En door regionale bladen die

verslag uitbrengen over lokale activiteiten. En door de tv-spots van de CPNB zelf. Daar is de laatste jaren het besef gerijpt dat er met publiciteit tijdens de Boekenweek nog een wereld te winnen valt. Een elfdaags landelijk cultureel evenement moet toch aanknopingspunten kunnen bieden voor berichtgeving die elf dagen doorgaat? Dat ze daar niet eerder op gekomen zijn!

Boekenweek Afzet plus, omzet plusplus

De eerste effecten van de nieuwe aanpak werden al snel zichtbaar in een langer durende aanwezigheid van de Boekenweek in de media. En boekwinkels rapporteerden goede resultaten. Vergeleken met vorig jaar steeg de afzet in veel gevallen rond de 5%, terwijl de omzetstijgingen opliepen tot 10% en hoger. Er werd dus meer en vooral duurder verkocht. Daarvoor was een oorzaak aan te wijzen, namelijk *In Europa*, het nieuwe boek van Geert Mak (à € 39,90). De boekverkooper die

schamperde dat het geen kunst was om een goede Boekenweek te draaien met de nieuwe Mak vers op de markt, verloor uit het oog hoe zorgvuldig gekozen het verschijningstijdstip van *In Europa* was. Uitgeven draait om timing en collectieve promotie draait om samenspel. De elf dagthema's varieerden van stevig (filosofie, de Franse Revolutie) en verantwoord (film en kunst) via licht (strips

en chansons) naar populair (kaas, wijn en vakantie). Ze boden boekverkopers, bibliotheken en andere lokale organisatoren evenzovele kapstukken om hun evenementen aan op te hangen. En ze boden de CPNB de mogelijkheid om nieuwe coalities aan te gaan. Zo kwam *Filosofie Magazine* met een speciaal Frankrijk-nummer en organiseerde het Van Gogh museum een expositie over Vincent van Gogh en de literatuur. Voor boekwinkel en bibliotheek werden de elf dagthema's

verbeeld op een groot formaat dagkalender, gefotografeerd en ontworpen door Anthon Beeke. Een speciale bijlage bij *Het Parool* van vrijdag 5 maart bevatte het complete programma van het Boekenweekfestival. Er werden 12.000 exemplaren extra gedrukt, die over boekwinkels en bibliotheken werden verspreid.

boekenweek 2004 *Gare du Nord* ontmoetingen met Frankrijk 10-20 maart

Datum	Dagthema	Dagambassadeur
10/3	De Franse revolutie	Nelleke Noordervliet
11/3	Filosofie	Ger Groot
12/3	Stripalbums: van Asterix tot Proust	Joost Swarte
13/3	Poëzie en chansons	Henk Pröpper en Wende Sniijders
14/3	Pantheon, de onsterfelijken	Margot Dijkgraaf
15/3	De Franse film	Jac. Goderle
16/3	De encyclopedisten	Atte Jongstra
17/3	De Franse keuken	Onno Kleyn
18/3	Als God in Frankrijk	Rudi Wester
19/3	De Franse schilderkunst	John Leighton
20/3	Wijn	Hubrecht Duijker

Boekenweek NS haakt in

CPNB 2004

10

JAARVERSLAG

Hoofdsponsor NS haakte breed in op deze Boekenweek en opende voor de CPNB deuren die anders gesloten blijven. Zo reed er op zaterdag 13 maart een Thalys door het land, van Amsterdam langs Amersfoort, Deventer, Nijmegen en Den Bosch weer terug naar Amsterdam. Youp van 't Hek, Paul Haenen, Nelleke Noordervliet, Philip Freriks en Jan Siebelink reisden mee. Op de stations stapten zij uit om voor te lezen

en te signeren. Daags daarna brachten genodigden en pers met de Thalys een eendaags bezoek aan Parijs. Net als de zondag in de Boekenweek van vorig jaar (*Ode aan de doden*) stond deze dag in het teken van overleden schrijvers. Op het programma stonden visites aan de begraafplaats Père-Lachaise en het Panthéon. Tijdens de lunch hield Kees Fens een tafelrede

met een pleidooi voor aandacht voor overleden schrijvers. 'Wij willen vergeten. Dat kost ons geen moeite, want we hebben geen geheugen. De Nederlandse cultuur cultiveert de sterfelijkheid haast met trots, zeker met welbehagen. In onze sterfelijkheid cultiveren wij onze gewooneheid.' Ook had NS iets speciaals in petto voor de bibliotheken. Tijdens de Boekenweek ontving elk nieuw bibliotheeklid een korting van 40% op een dagkaart. En op zondag 21 maart bood NS wederom

een dag vrij reizen aan, op vertoon van een Boekenweekgeschenk en een railrunnerkaartje van 2 euro. Naar schatting hebben circa 200.000 mensen van dit aanbod gebruikgemaakt. Onder wie Thomas Rosenboom. Hij vertrok met de trein van 12 uur 47 van Amsterdam richting Gouda, om daar op uitnodiging van de Goudse Schouwburg een lezing te geven. Rosenboom kon zich met een zucht

van verlichting in de kussens laten zakken. Gouda was de laatste halteplaats van een 38 optredens omvattende Boekenweektoernee. Dankzij de onvolprezen bemiddeling van de Stichting SSS. Ook in de Boekenweek-reclamespot zat Thomas Rosenboom in de trein. Dankzij de steun van het Fonds Boekpromotie kon de spot gemaakt en tussen 12 en 19 maart uitgezonden worden op de publieke kanalen. Een Boekenweek over Frankrijk leidt onver-

mijdelijk tot contacten over de grens. Dit begon met een persreis naar Parijs, op 9 januari. Het Institut Néerlandais bood de CPNB de gelegenheid om de plannen voor de Boekenweek te presenteren aan de Nederlandse correspondenten in Parijs. Parijzenaar Adriaan van Dis was er ook om over zijn Boekenweekessay *Onder het zink* te vertellen. Het belangrijkste was de invasie van Franse auteurs tijdens de Boekenweek. Het Centre français du Livre, verbonden aan het Maison Descartes

in Amsterdam, vond maar liefst dertien franstalige auteurs bereid om voor enkele dagen naar Nederland te komen. Zo bezocht Tahar Ben Jelloun het Islamitisch College in Amsterdam, werd Amin Maalouf in Dordrecht geïnterviewd door Henk Pröpper, sprak Margot Dijkgraaf in Rotterdam met Jean Echenoz en ontmoette Abdelkader Benali in de Haarlemse Stadsbibliotheek Annie Ernaux.

maart

Boekenweek Franse minister te gast

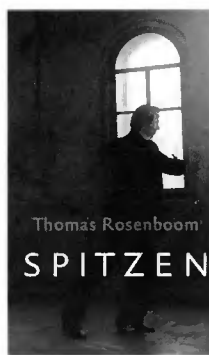

Er was nog een veertiende Franse auteur die tijdens de Boekenweek in Nederland was. Eentje die boeken over Napoleon en de Franse poëzie op zijn naam heeft staan. Een heel bijzonder auteur, namelijk de Franse minister van buitenlandse zaken, Dominique de Villepin. Op donderdag 11 maart gaf hij een persconferentie in het Boekenweekfestivalcafé. De recente bomaanslagen in Madrid nood-

zaakten hem om met een spontane reactie te beginnen. Na zijn speech beantwoordde hij enkele vragen. En met een cadeautje van zijn gastheer onder de arm, een exemplaar van Cees Nootebooms Boekenweekgeschenk *Het valgende verhaal* in het Frans, vertrok hij naar Den Haag voor een gesprek met zijn Nederlandse ambtgenoot. Ook het initiatief van vorig jaar om het Boekenweekthema in te zetten ter promotie van een van de literaire tijdschriften, kreeg een

vervolg. Na *De Gids* in 2003, was het nu de redactie van *Bunker Hill* die een speciaal Boekenweeknummer verzorgde. Dankzij ondersteuning van het Nederlands Literair Productie en Vertalingenfonds kon het in een extra oplage verspreid worden. Met onder meer een uitgebreid interview met Michel Houellebecq en een ongepubliceerd frag-

ment van Colette. Niet te vergeten: het Boekenbal. Ditmaal als Le Bal Tricolore. Thomas Rosenboom haalde de voorpagina van *de Volkskrant* door zich per Citroën 2CV naar de Stadsschouwburg te laten vervoeren. Daar verzorgde de bekende presentator Henk van Zon een pikant variétéprogramma – Erik van Muiswinkel was even nergens te bekennen. Laat op de avond dreigde de Stadsschouwburg in een studentensociëteit te veranderen,

Oplage: 766.900

Oplage: 85.000

Oplage: 2.900

toen Beau van Erven Dorens zich door twee plaaggeesten uit de tent liet lokken – voor het oog van de camera's. Tijdens de Boekenweek waren er drie Frankrijk-boeken die een massale verkoop behaalden: *Een liefde in Parijs* van Remco Campert (De Bezige Bij), *Kamen en gaan*

Oplage: 105.000

Oplage: 140.000

van Youp van 't Hek (Thomas Rap) en *Gare du Nord* van Philip Freriks (Conserve). Ten slotte was deze Boekenweek een goede aanleiding om eens uit te zoeken wat het meestgelezen Franse boek in Nederland is. Zakdoeken gereedhouden: het is Hector Malots *Alleen op de wereld*.

Gouden Zoen Lopen voor je leven

Boekenbon Weggeef-actie

Op donderdag 1 april organiseerde Bulkboek in Muziekcentrum Vredenburg te Utrecht de Dag van de Jonge Jury. Meer dan duizend leerlingen tussen 12 en 16 jaar waren uit het hele land naar Utrecht gekomen om hun favoriete auteurs te ontmoeten. Zij huldigden Francine Oomen, die met *Hoe overleef ik mezelf?* (Van Holkema & Warendorf) winnaar van de Prijs van de Jonge

Jury was geworden. De Jonge Jury was dit jaar uitgebreid met een debutantenprijs voor een oorspronkelijk Nederlandstalig boek. Deze werd gewonnen door Rom Molemaker met *De eerste steen* (Van Holkema & Warendorf). Daarnaast was er de uitreiking van de Gouden en Zilveren Zoenen, de juryprijzen voor het jeugdboek. CPNB-voorzitter Dick Anbeek reikte de Gouden Zoen uit aan Els Beerten, voor *Lopen voor je leven* (Querido). Er waren Zilveren Zoenen voor *Het wonderbaarlijke*

voorval met de hond in de nacht van Mark Haddon (De Fontein) en *JINX* van Margaret Wild (Querido). De jury voor de Zoenen bestond uit Jasper Leibbrand, Wilma van der Pennen, John Schrijnemakers, Annemarie Terhell en Anne de Vries (voorzitter). Dit vijftal kende bovendien nog twee eervolle vermeldingen toe, aan *Met de noorderzon* van Jennifer Donnelly (Gottmer) en *Schilderingen van Hollis Woods* van

Patricia Reilly Giff (Facet). De CPNB organiseerde de Zoenen met een financiële bijdrage uit het Fonds Boekpromotie. De Jonge Jury werd in opdracht van Stichting Lezen georganiseerd door Bulkboek, met Coca Cola als sponsor. De CPNB bracht de prijswinnaars op een affiche bijeen. Voor de eerste keer in de historie van Zoenen en Jonge Jury besteedde het achtuurjournaal van de NOS aandacht aan de uitreiking.

Het gaat goed met de Boekenbon. In 2004 steeg de boekhandelsomzet aan Boekenbonnen met 4,16% tot een niveau van € 28,5 miljoen. Over de laatste vijf jaar gerekend noteert de Boekenbon een stijgingspercentage van 28%. Het betekent dat de Boekenbon zich momenteel goed handhaaft ten opzichte van zijn twee directe concurrenten, de cd-bon en de Irischeque, de voormalige

VVV-geschenkbon. De boekhandel doet het beter dan veel andere sectoren in de detailhandel en dat straalt op de Boekenbon af. Zoiets gaat natuurlijk niet zonder inspanningen op het gebied van marketing en promotie. Sinds 2001 voert de CPNB jaarlijks een promotiecampagne in opdracht van de Boekenbon uit. Het Fonds Boekpromotie verschafte daarvoor de geldmiddelen. En verder wordt de Boekenbon waar mogelijk in de andere

campagnes van de CPNB meegenomen. In 2004 ging het om de campagne *Boekenbon deelt bestsellers uit*. Gedurende vier weken in april en september maakten bezitters van een Boekenbon kans op honderden exemplaren van actuele bestsellers. Hun unieke Boekenbon-nummer fungeerde daarbij als lotnummer. De actie werd met advertenties in dagbladen en radiospots ondersteund, en in de winkels met boekenleggers.

De Weken van het Reisboek Camera? Ja. Boeken? Ja. Ja. Ja. Ja.

De Weken van het Reisboek werden voor de vijfde maal gehouden. In de vier voorafgaande jaren heeft de campagne in boekwinkel en bibliotheek goede weerklank gevonden. Maar het succes is nog niet zodanig dat er al sprake is van een vast stramien van gebeitelde campagne-onderdelen. Voor de presentatie van het reisboeken-assortiment aan het publiek legde

de CPNB het oor te luisteren bij het vak. Mede naar aanleiding van de reacties op vorige publicaties werd ditmaal de vorm van de almanak gekozen. Dat wil zeggen een klein, soepel boekje met een groot aantal pagina's, maar liefst 447, helemaal in full colour. Verdeeld over bijna negentig reisbestemmingen presenteerde de *Vakantie Boeken Almanak* romans, kookboeken, geschiedenisboeken, kunstboeken en reisgidsenseries. Alle boekbeschrijvingen werden voorzien van een omslagaf-

beelding. Uitgevers konden er een quote uit een recensie aan toevoegen. De boekwinkel gaf de almanak cadeau aan elke klant die tussen 5 en 25 mei minimaal € 12,50 besteedde aan Nederlandstalige boeken, ongeacht het genre. Om de boekverkoper te helpen een brug te slaan tussen de

almanak en zijn eigen assortiment, voegde de CPNB boekstickers aan de materialen toe. Ze waren er voor alle bestemmingen uit de almanak. Met de boekstickers kon de boekverkoper boeken van het predikaat Leestip voorzien en tegelijk de relatie met een reisbestemming zichtbaar maken. De eerste 25 bestellers werd hulp van werkstudenten bij het bestickeren van de boeken in het vooruitzicht gesteld.

Vakantie
Boeken
Almanak
2004

Oplage: 133.000

Naast affiches, raamstroken en displays werd de campagne ondersteund met een radiospot. Er deden ruim 500 boekwinkels en 300 bibliotheken aan De Weken van het Reisboek mee, ongeveer dezelfde deelname als het jaar ervoor. Bij een telefonische enquête door *Boekblad* gaven veel winkels een po-

sitieve reactie. Maar er waren ook marktpartijen die de CPNB van hun kritische gestemdheid op de hoogte brachten. Ook het tijdstip van de actie gaf aanleiding tot opmerkingen. Zou een later tijdstip, dichterbij het vakantie seizoen, niet beter zijn? De CPNB heeft hiervan de voors en tegens afgewogen en voor 2005 besloten om bij de meimaand te blijven.

4 en 5 mei Toespraken gebundeld

Samen met het Nationaal Comité 4 en 5 mei verzorgde de CPNB de uitgave van de toespraken die bij de Nationale Herdenking en de Nationale Viering van de Bevrijding werden gehouden. Op 4 mei sprak Geert Mak in De Nieuwe Kerk te Amsterdam zijn rede *Voorbij de blanco spaties* uit. Jana Beranová droeg het gedicht *In vredesnaam* voor. De 5de mei stond vervolgens in het teken van de politieke aspecten van vrijheid. In de Martinikerk te

Groningen hield Dick Benschop de 5-meilezing, *Europa – Kiezen en delen*. Het boekje met deze drie bijdragen kwam voor € 7,50 in de boekwinkel te liggen. Alle bibliotheken kregen een exemplaar in bibliotheekband cadeau. De totale oplage was de hoogste in deze reeks, 9.145 exemplaren.

Cadeaucampagne Boekverkopers op de radio

Op vrijdag 23 april werden de eerste radiospots uitgezonden voor de Moederdagcampagne. Ongeveer 250 spots gingen de lucht in, via Radio 2, Radio 538, Veronica en Arrow Rock Radio. Na de intro 'Welkom bij het kortste boekenprogramma op radio en tv' vroeg cabaretière Hetty Heyting een boekverkoper naar een tip. In negen spots gaven negen boekverkopers negen verschillende ant-

woorden. Zo kwam Yvon van der Wal (Vroegindewey, Middeharnis) met *Memoires van een keizerin* van Farah Diba Pahlawi en Peter Houtman (Den Boer, Baarn) met *Kain* van Marianne Fredriksson. Van 7 tot en met 19 juni volgde op hetzelfde stramien de Vaderdagcampagne. Met negen boekverkopers, waaronder Veronie Snijders (Kramer, Winterswijk) over *Een liefde in Parijs* van Remco Campert en Ruud Binkhorst (Binkhorst, Doorn) over *Waarom mannen maar één ding*

tegelijk kunnen... van A. en B. Pease. Dit jaar werden de spots niet op een cd bijeengebracht. Ze waren voor geïnteresseerden via internet te beluisteren. Wel kregen de winkels een affiche toegezonden. De campagne werd gefinancierd door het Fonds Boekpromotie.

Voorleeswedstrijd Slee & Vriens favoriet

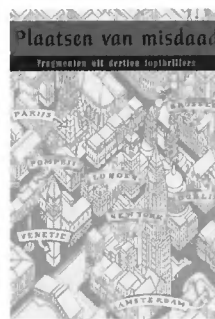
Na de jubileumeditie vorig jaar liep de deelname aan de Nationale Voorleeswedstrijd met tien procent terug. Maar 67.000 voorlezende kinderen op 2.600 basisscholen, het blijft een indrukwekkend aantal. Op de schoolwedstrijden volgden lokale/regionale rondes en provinciale voorleeswedstrijden. Carry Slee en Jacques Vriens waren de meest voorgelezen schrijvers. Het aandeel van de CPNB in de organisatie van de landelijke

finale van de Nationale Voorleeswedstrijd is met ingang van 2004 versmald tot een adviserende rol. De finale ging opnieuw in Muziekcentrum Vredenburg te Utrecht, ditmaal op woensdag 25 mei. Almar Bok van de Simon Havingaschool uit Sneek werd Nationaal Voorleeskampioen.

Juni – Maand van het Spannende Boek Nu met bibliotheekpocket

Oplage: 436.500

Oplage: 80.000

Na Tomas Ross in 2003 nu weer een buitenlands auteur als trekpleister voor juni – Maand van het Spannende Boek: Henning Mankell. De boekhandel bestelde een recordoplage van zijn nieuwe korte roman *Het graf*. Met 436.500 exemplaren werd voor de derde achtereenvolgende maal een oplage boven de 400.000 genoteerd. Vanaf 27 mei in de boekwinkel op te halen bij aankoop van € 12,50 aan Nederlandstalige boeken. Henning Mankell zelf was niet in de gele-

genheid om naar de persbijeenkomst op 25 mei te komen. De Zweed woont de helft van het jaar in Maputo, Mozambique, en regisseert daar theater. De aanwezigen in de Amsterdamse Rialto-bioscoop sprak hij via een vooraf opgenomen videotoe. Op dezelfde bijeenkomst werden de zes nominaties voor de Gouden Strop bekendgemaakt. Onder de titel *Dossier Juni – Maand van het Spannende Boek 2004* werd voor het

eerst een top-60 van bestverkochte thrillers van het afgelopen jaar gepresenteerd – waarin opgenomen de vrijwel complete werken van Nicci French. Later in de maand, op 23 juni, won Elvin Post de Gouden Strop met *Groene vrijdag* (Anthos). Het thema van de Maand was dit jaar *In het spoor van de thriller – Van Amsterdam tot Venetië*. Daarmee werd de aandacht gevestigd op de omgeving waarin spannende boeken zich afspelen. Omgevingen, die

door thrillerschrijvers vaak nauwkeurig beschreven worden – al was het maar om er criminele details in te verwerken. Datzelfde thema werd ook het *leitmotiv* voor de pocket *Plaatsen van misdaad*, die de CPNB speciaal voor de bibliotheken produceerde. De analogie met de Boekenweektest en de KinderboekenweekQuiz is duidelijk. Zo'n boekje presenteert de bibliotheek als de plek waar je kennis kunt vergaren. *Plaatsen van misdaad*

bevatte dertien fragmenten uit recente thrillers. Allemaal schilderden ze duidelijk een lokaal decor. Dat werd de kapstok voor een prijsvraag: raad waar die boeken spelen en win een reis met de Oriënt-Express. Met dank aan hoofdsponsor NS. De prijsvraag trok bijna 7.400 deelnemers. De bibliotheken kregen de gelegenheid om de titels uit *Plaatsen van misdaad* tijdig in hun collectie te hebben. Bovendien werden achterin

de pocket dertien kortingsbonnen voor de boeken in kwestie opgenomen. Een link tussen bibliotheek en boekwinkel. Eén van de fragmenten in de pocket kwam uit *Moordkuil* van Arnaldur Indridason, opkomend thrillerschrijver uit IJsland – hij is daar al populairder dan Harry Potter. In de pers ontstond enige beroering toen bleek dat Mankells geschenk enkele frappante overeenkomsten bevatte met *Moordkuil*. Komen aalbessenstruiken in Zuid-Zweden net zo veel voor als op IJsland? Mankells verdediging vanuit Maputo, dat hij nog nooit een boek van Indridason had gelezen,

klonk overtuigend. En Indridasons uitgever Signature liet de zaak verder rusten. De recordoplage van *Het graf* bleek hard nodig. Sommige winkels waren al in de derde week van de maand door hun boekjes heen. Intussen werkt juni – Maand van het Spannende Boek steeds sterker door in het gedrag van het publiek. Stonden er vorig jaar juni een stuk of 15 thrillers in *De Bestseller 60*, nu waren het er 27. Ook in de andere elf maanden van het jaar wordt de top-10 steeds meer door spannende boeken gedomineerd.

Gouden Kinderboekenweek Partners feliciteren de jarige

De vijftigste Kinderboekenweek.

Er zijn nu al grootouders die herinneringen hebben aan hun eigen Kinderboekenweek, in korte broek of met een strik in het haar. Een evenement dat zo sterk is ingebed, verdient een bijzonder jubileum. Ambitie van de CPNB daarbij was om de jubileumeditie van de Kinderboekenweek buiten zijn oevers te laten treden. Buiten de oevers van uitgeverij, boekhandel en bibliotheek. En buiten de oevers van de elf dagen in oktober. Met steun van een aantal partners werd het mogelijk om deze opzet te realiseren. Partners die de jarige graag iets cadeau wilden doen.

Extra in het Lespakket voor de basisscholen: het boek *De jongen die het leven tegemoet ging*. Met verhalen van de veertien deelnemers aan de Masterclass Schrijven. Veel leesplezier!

Waar het allemaal om begonnen is: lezen. Tijdens de Kinderboekenweek was op televisie een samenvatting te zien van een leesmarathon voor de echte boekenwormen. Wie kan er het langst achter elkaar lezen? Desnoods onder de dekens! Wakker blijven!

GOUDEN GRIFFELBUURT
WESTPOLDER/BOLWERK

Wonen in de Willem Wilminkstraat? Over enige jaren kan dat. In Berkel en Rodenrijs is een Gouden Griffelbuurt in de maak. Met straten genoemd naar Gouden Griffelwinnaars. Wel thuis!

Vier maanden door het gehele land: een complete trein, voorzien van speciale Kinderboekenweek-afbeeldingen. Goede reis!

Hoofdsponsor

 Tijd voor lezen

Ontwerp de nieuwe Kinderboekenbon van €5. Twaalfduizend kinderen deden mee. Het ontwerp van Faye Linskey van basisschool De Prangelaar uit Woudenberg werd uitverkoren. Vanaf de eerste dag van de Kinderboekenweek in de winkels. Met hartelijke groet!

BOEKENbon
Meer dan welkom

De Nerds tegen de Britneys: Na de zomer, de afscheidsmusical van groep acht, op scholen door het gehele land op het toneel gebracht. Ze aangeboden in een compleet musicalpakket ter gelegenheid van de 50ste Kinderboekenweek.

Toi, toi, toi!

VandenEnde
FOUNDATION

De Nacht van de 1001 Kinderboeken: Op de laatste zaterdag van de Kinderboekenweek tien feesten, steeds in het teken van één cultuur van Nieuwe Nederlanders. Om allochtone kinderen en hun ouders met de Kinderboekenweek in contact te brengen.

Met voor alle jeugdige feestgangers een leeslampje van Shell cadeau. Mede namens jubileumpartner ABN AMRO, kuneti!

BankGiroLoterij

Aandacht voor het kinderboek in 65 musea. Exposities, rondleidingen, voorlezen, activiteiten voor kinderen. Met voor alle jonge bezoekers een mapje met exlibris. Een fijne middag!

NEDERLANDSE WABESOUVERENING

46 bekroningen De Best Verzorgde Boeken

Boekbalie Meer bezoek

Pieter Hagers overleden

De jury voor de Best Verzorgde Boeken van 2003 bestond uit Wigger Bierma, Warren Lee, Anne Rube, Brigitte Slangen en Martien Ulder. Zij verklaarden 46 boeken tot Best Verzorgd. Twee daarvan vielen in de prijzen bij *Schönste Bücher aus aller Welt* in Leipzig. Er was een zilveren medaille voor de *Verzamelde gedichten* van Paul Celan (J.M. Meulenhoff). Het omslag was ontworpen voor Office of CC, de typografie was van Joost van de

Woestijne. *Werktitel: Piet Gerards* (Uitgeverij 010), door Gerards zelf vormgegeven, viel een eervolle vermelding te beurt. Van 4 juni tot en met 15 augustus werd de collectie geëxposeerd in het Stedelijk Museum CS te Amsterdam. De jaarlijkse catalogus kon verschijnen dank zij de belangeloze medewerking van Typography, Interiority & Other Serious Matters in Den Haag, en de drukkerijen Ando, Flevodruk Harderwijk, Lecturis, LenoirSchuring, De Maasstad en Slinger.

De catalogus is een co-uitgave van de Stichting De Best Verzorgde Boeken en de CPNB. Later in het jaar werden de Best Verzorgde Boeken geëxposeerd in het Museum Meermanno in Den Haag, het Institut Néerlandais in Parijs, op de Frankfurter Buchmesse en bij drukkerij LenoirSchuring in Amstelveen. De Best Verzorgde Boeken werd financieel ondersteund door Grafisch Papier, Van Heek Scholco International en PCM Algemene Boeken.

Boekbalie is de online boekenzoekservice van de NBB en de Vereniging van Openbare Bibliotheken. De onderliggende database combineert per boektitel informatie van het Centraal Boekhuis met die van NBD/Bibliion. Een groot aantal zoekvelden ontsluit de data. En van veel titels worden de omslagen getoond. Boekbalie is vooral opgezet als service-instrument. Boekverkopers kunnen hun eigen website met Boekbalie linken en hun klanten zo een krachtige boeken-

zoekmachine bieden. Tegelijk biedt het winkels de mogelijkheid om marktaandeel te verwerven in internetverkoop. In juni 2004 verzorgde de CPNB voor de NBB een mailing naar boekwinkels. Doel was om het bezoek aan Boekbalie door boekhandelsmedewerkers te stimuleren. Aan tien medewerkers werd een Senseo-machine in het vooruitzicht gesteld. Sinds het verzenden van de informatiefolder is het bezoek aan Boekbalie met 30% gestegen.

Op 17 juni overleed uitgever Pieter Hagers, 81 jaar oud. Hagers was een afgezwaaide leraar Nederlands, wiens naam in de eerste plaats is verbonden aan de Grote Vertaalkwoordenboeken van Van Dale Lexicografie. Die sets van extra dikke woordenboeken behoren tot de grensverleggende uitgeefprestaties van de jaren tachtig. Eerder werkte Hagers voor Malmberg, A.W. Brunna en Contact. In diverse boekenvakorganisaties was Hagers een geziene figuur. Voor

het KVB-lustrum van 1990 schreef hij het jubileumboek; jarenlang zat hij in de begeleidingscommissie van *Boekblad*. En van 1972 tot en met 1975 was hij lid en gedurende de jaren 1976 en 1977 voorzitter van de CPNB, toen een commissie van de Koninklijke Nederlandse Uitgeversbond. Rond 1990, nog na zijn pensionering, was hij bij de Stichting CPNB betrokken als adviseur voor de non-fictiegidsen die in die jaren onder de titel *Huisvraagbaak* verschenen.

De Nederlandse Kinderjury Naamindruk voorop

Rody zegt: 'Jongens vinden soms andere boeken leuk dan meisjes.' En Sensi voegt daar aan toe: 'Ik weet precies welk boek moet gaan winnen.' Rody (8 jaar) en Sensi (11 jaar) vormden het gezicht van de Kinderjurymaterialen voor 2004. Ze stonden op het affiche, op de stembusstrook en op de duitzenden deelnamepasjes – met nummering. Aan die nummers waren extra prijzen gekoppeld. Als aanvulling op de boekenbonnen van € 12,50 die onder de deelnemers werden weg-

gegeven. Zo gaat het zoeken naar nieuwe manieren om deelnemers te werven altijd door – maar binnen de financiële grenzen. Op papier is het eenvoudig om voor meer geld meer stemmers te 'kopen', maar daar gaat het niet om. Zoals hij nu is, is de Kinderjury stevig gefundeerd. En na een aantal jaren van dalende deelname bracht 2004 een stabilisatie op het niveau van ruim 25.000 stemmen. Boekverkopers en bibliothecarissen stelden voor beide leeftijdscategorieën een tiplijst van

25 titels samen. Na vier maanden stemperiode kon het tellen der stemmen beginnen. Op 4 juni gaf de CPNB de tien nominaties vrij. Ditmaal met één nieuwe auteur ertussen: Greet Beukenkamp met *De Kattenkwaadclub* (Sjaloom). En voor de rest: Hanna Kraan, Paul van Loon, Francine Oomen, J.K. Rowling, Carry Slee en Jacques Vriens. Op donderdag 10 juni werden in Zaanstad, Hoofdstad van de Nederlandse Kinderjury, de winnaars bekendgemaakt. Paul van Loon won de prijs

bij de zes- tot negenjarigen met *Weerwolvenbos* (Leopold). Bij de tien- tot twaalfjarigen was, voor de tweede achtereenvolgende maal, Francine Oomen de favoriet, nu met *Hoe overleef ik een gebroken hart?* (Van Holkema & Warendorf). Dat laatste was beslist opvallend: de kinderen gaven aan Francine Oomen de voorkeur boven het vijfde deel van de Harry Potterserie. Voor het boek dat bij alle leeftijden de meeste stemmen verzameld had, was er weer de Hotze de Roos-prijs van

Zaanstad. Deze kwam bij *Hoe overleef ik een gebroken hart?* terecht. Ter gelegenheid van het jubileum van de Kinderboekenweek deed Zaanstad er een extra Hotze de Roos-prijs bij. Bestemd voor het boek van een debutant dat de meeste stemmen verzamelde. Deze prijs was voor Sanne de Bakker, met *Bang voor Meester Tark?!* (Van Goor). Het NPS-programma Klokhuis wijdde een voorbeschuwing aan de Kinderjury, waarna de uitslag in het Jeugdjournaal bekend werd gemaakt.

NS Kinderboeken- weektrein

De Kinderboekenweek jubileerde met NS als hoofdsponsor. Bestaat er een mooiere manier om bekendheid aan dit jubileum te geven dan door de boodschap groot op een trein te zetten en die het land door te laten rijden? Dat is precies wat NS deed. Een intercity-treinstel werd van puntkop tot staart voorzien van afbeeldingen van vrolijke kinderen en attributen die aansloten bij het jubileumthema *Muziek!* Op woensdag 16 juni stelde prinses

Laurentien op het perron van Utrecht CS met een druk op de knop de Kinderboekenweektrein in gebruik. NS-directeur Meerstad keek goedkeurend toe. Daarna was de trein meer dan vier maanden ingeroosterd, vooral op het traject Amsterdam-Enschede.

Schoolmusical Na de zomer

Gouden Griffelbuurt Juryleden op stap

Juni, de vakantie komt eraan, de achtstegroepers nemen afscheid van de basisschool. Op veel scholen wordt dat afscheid kracht bijgezet met een musical of een andere uitvoering. De Gouden Kinderboekenweek vormde voor Z@ppelin en de VandenEnde Foundation de aanleiding om de scholen een speciaal geschreven, kant-en-klare musical aan te bieden. Henny Vrieten, Niek Barendsen en Kim van Kooten schreven *Na de zomer*, het verhaal van hoe ergens in Nederland

een groep 8 zich door de Bonte Avond heen-slaat. In de vorm van een pakket werd de musical aan de basisscholen aangeboden, compleet met tekstboek, cd's, partituur, affiches en een herinneringsboek. Daarmee kon de voorstelling ingestudeerd worden. Vervolgens stelde Z@ppelin prijzen in het vooruitzicht voor de verschillende rollen, en een tv-optreden voor de beste productie. Voor de zomer werd *Na de zomer* op meer dan 1.200 basisscho-

len gespeeld. Op vrijdag 8 oktober zond de AVRO de musical uit, in de uitvoering van leerlingen van basisschool De Kring uit Alkmaar. Zij waren de winnaar van de Z@ppelin Schoolmusical Award. De opnames waren op 5 oktober gemaakt tijdens het Gouden Kinderboekenbal. De zangnummers werden gelardeerd met beelden van presentator Sipke Jan Bousema die een aantal scholen langsging om de individuele prijswinnaars te verrassen.

Wat moet een voormalig lid van de Griffeljury op een doordeweekse junidag in Berkel en Rodenrijs? Dat zit zo. De gemeente Berkel en Rodenrijs bouwt een Vinexwijk. In die wijk komen straten en die straten moeten namen hebben. Zo ontstond in Berkel en Rodenrijs de gedachte om een aantal straten van de nieuwe wijk naar kinderboekenschrijvers te noemen – eigenlijk logisch, want Annie M.G. Schmidt woonde er vele jaren. Dit leidde uiteindelijk

tot het idee van de Gouden Griffelbuurt. En zo tot contacten tussen de gemeente en de CPNB. Bij de CPNB ontstond in dezelfde periode de gedachte om tijdens de Gouden Kinderboekenweek een Griffel der Griffels uit te reiken. En wel door aan alle nog levende en vindbare leden van Griffeljury's te vragen welke boek dat eens een Gouden Griffel won anno nu het mooiste kinderboek

is. Een uitverkiezing die mooi spoort met de Gouden Kinderboekenweek, omdat de voorganger van de Gouden Griffel, de verkiezing van het Kinderboek van het Jaar, zijn bestaan begon bij de eerste Kinderboekenweek in 1955. Het voornemen van Berkel en Rodenrijs en het voornemen van de CPNB kwamen op 29 juni bij elkaar. De Kinderboekenweektrein bracht een groot aantal oud-Griffeljuryleden van Den Haag naar Berkel en Rodenrijs voor een reüniebijeenkomst.

Daar werden ze op het gemeentehuis ontvangen. Luisterden naar een historische schets van Joke Linders. Namen deel aan een paneeldiscussie over het bekronen van kinderboeken. Gebruikten de lunch en bezochten de bouwplaats van de nieuwe woonwijk.

Uitmarkt Schrijverspodium

Net als vorig jaar was de CPNB aanwezig op de Amsterdamse Uitmarkt, op 28 en 29 augustus. De reden: bij een vooruitblik op het culturele seizoen mag een vooruitblik op het boekenseizoen niet ontbreken. Twee dagen lang presenteerde Matthijs van Nieuwkerk een gevarieerd programma in de Spiegel tent op het Museumplein. De shortlist voor de AKO Literatuurprijs werd er bekendgemaakt. Onder meer Renate

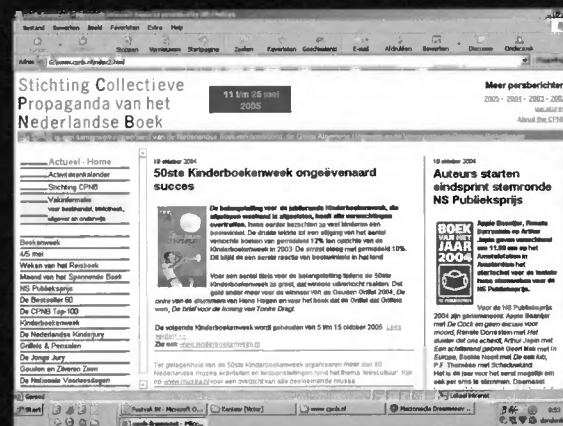
Dorrestein, Kristien Hemmerechts, Freek de Jonge, Vonne van der Meer en Joost Zwagerman waren er te gast. En staatssecretaris Medy van der Laan mengde zich onder het talrijke publiek. Ook was er in de Spiegel tent volop aandacht voor de 50ste Kinderboekenweek. Veel kinderboekenschrijvers kwamen voorlezen, er werd een fragment getoond uit de komende filmversie van *Pluk van de Petteflet*. Thé Tjong-Khing en Jan Jutte gaven de kinderen tekenles.

De CPNB droeg aan *Het Parool* van 21 augustus een 24 pagina's dikke Schrijverspodium-bijlage bij. Een extra oplage van 20.000 exemplaren werd op de Uitmarkt uitgedeeld en verspreid over boekwinkels en bibliotheken. De balans: het Schrijverspodium doet het goed als publiekstrekker, maar deelt nog onvoldoende in de landelijke aandacht voor de Uitmarkt.

Vakinformatie CPNB steeds meer online

De afgelopen jaren is de website www.cpnb.nl steeds groter en belangrijker geworden. Qua internet was de CPNB nooit een voorloper, maar toen er bij de Kinderboekenweek van 1999 een internetactie naar basisscholen op touw werd gezet, was de tijd rijp om online te gaan. Geleidelijk kregen alle belangrijke campagnes hun eigen webadres. Begin 2004 werd de volgende stap gezet, toen op www.cpnb.nl een apart domein voor uitgevers, boekverkopers, bibliotheken en onderwijs werd afgesloten, de zogenoemde Vakinformatie. Dat betekende het uitdelen van gebruikersnamen en wachtwoorden. Via Vakinformatie wil de CPNB de communicatie met de achterban intensiveren. De nieuwsbrieven over de distributie van materialen worden nu ook langs deze weg verspreid, de materialen zijn te bekijken en de reclamespotjes af te luisteren. Bovendien kan de CPNB Vakinformatie benutten voor enquêtes onder vakgenoten. Aan het eind van het jaar waren zo'n 1.400 wachtwoorden toegekend.

De logische volgende stap was om het online bestellen van materialen mogelijk te maken. Met een extra bestelcode natuurlijk. Juni – Maand van het Spannende Boek diende daarvoor als proefproject. En echt los ging het bij de Kinderboekenweek – qua distributie en logistiek altijd al de grootste actie van het jaar. Aan het einde van het jaar waren er 800 codes in omloop. Ook de uitgevers gaan mee, met online reserveren van advertentieruimte en stands op EERSTE DRUKte/Vers voor de Pers. Naast Vakinformatie blijft de informatieverstopping aan de media en het boekminnende publiek een kerntaak van www.cpnb.nl. In de rustige weken van de herfst bewoog het totale bezoek zich rond de 3.000 per week. Gedurende de Kinderboekenweek schoot het bezoek omhoog naar 85.000.

EERSTE DRUKte/Vers voor de Pers Drukbezochte beurs

S.Y.P.R.A.B.

22

C P N B 2 0 0 4

J A A R V E R S L A G

Op maandag 6 september was er opnieuw EERSTE DRUKte/Vers voor de Pers. Ditmaal bood De Meervaart in Amsterdam plaats aan 172 imprints, verdeeld over 130 uitgeverstands. Het totaal aantal bezoekers bewoog zich weer iets boven de 2.000. De interesse van de kant van de openbare bibliotheken neemt nog steeds toe. Medium Char

kwam signeren en er was een presentatie over de Nieuwe Bijbelvertaling. In de middagpauze werden vijf workshops gehouden. Met Anne Zeegers van de Koninklijke Vereniging van het Boekenvak over de Wet op de Vaste Boekenprijs. Met Adriaan Langendonk van de Nederlandse Boekverkopersbond (Nbb) over Boekbalie. Met Moncef Beekhof van Cosmic over etno-marketing. Met Nbb-voorzitter Wim

Karsen over de nieuwe ledenstructuur van de Nbb, wanneer op 1 januari 2005 het erkenningsvereiste voor de boekhandel komt te vervallen. En met leesbeoordingsdeskundige Lea Kessels over De Nationale Voorleesdagen.

Voor de ochtendbezoekers was er een exemplaar van Paul Biegels Kinderboekweekgeschenk *Swing*. De persrelaties kregen 's middags hun informatiemateriaal mee in een vernieuwde draagtas. Dank zij Koninklijke Wöhrmann in Zutphen zat daar ook weer een geactualiseerde *Wie is Wie op Vers voor de Pers* in.

In september verscheen de nieuwe aflevering van de jeugdboekengids S.Y.P.R.A.B. Ditmaal waren het leerlingen van Scholengemeenschap Twickel in Hengelo (O.) die met de boeken op de foto gingen. Niet alle leerlingen zijn *book victims*. 'Het begin is soms taai,' laat Carlijn Ezendam weten, en Arne Krijzen zegt: 'Realisme is vaak zwaar.' Maar voor Laureen Tilmans is lezen 'een soort relaxen.' En ook Thomas Kamphuis heeft een goede reden om te lezen: 'Vaak is

er niks op tv.' De oplage van S.Y.P.R.A.B. bleef voor het eerst net onder de 100.000 hangen. Vergeleken bij de beginjaren is de negen jaar oude gids een derde van zijn bereik kwijt. Tussen het kinderboek en de volwassen fictie vormt het jeugdboek slechts een heel bescheiden segment. In de ogen van de boekhandel en de uitgeverij een bijna niet winstgevend segment.

september

Griffels en Penselen Hagen: goud en zilver

Hans Hagen en Jan Jutte. Dat waren de winnaars van de Gouden Griffel en het Gouden Penneel. Hans Hagen won met *De dans van de drummers* (Van Goor) en Jan Jutte met zijn tekeningen in *Een muts voor de maan* van Sjoerd Kuiper (Leopold). Dat werd op 7 juni bekendgemaakt op de voorpagina van NRC Handelsblad en in het acht-uurjournaal van de NOS. Hans Hagen had al drie maal eerder een Zilveren Griffel gewonnen. Nu won hij goud, en tegelijk

zijn vierde Zilveren Griffel, voor *Zwaantje en Lolly Londen* (Van Goor). Voor Jan Jutte was het al zijn derde Gouden Penneel. De Griffeljury bestond uit Maartje Beukers, Toin Duijx, Hugo van den Ende, Marie Antoinette Sondeijker en voorzitter Cathy Spierenburg. Deze kende ook nog Zilveren Griffels toe, aan Imme Dros voor *Het mooiste boek van de wereld* (Querido), Bart Moeyaert voor *De schepping* (Querido), Edward

van de Vendel voor *Superguppie* (Querido), Cornelia Funke voor *De dievenbende van Scipio* (Querido), Bas van Lier voor *Het zeeboek* (Ploegsma) en Bibi Dumon Tak voor *Camera loopt...actie!* (Querido). Voor negen boeken was er een Vlag & Wimpel, bij wijze van eervolle vermelding. In de Penneeljury zaten Hans Bockting, Bregje Boonstra (voorzitter), Remco Scheenjes, Ida Schuurman en Ryu Tajiri. Zij gaven twee Zilveren Penselen. Aan Wolf Erlbruch voor zijn tekeningen

bij Bart Moeyaerts *De schepping* (Querido) en aan Isabelle Vandenebeele voor haar tekeningen bij *Rood Roodkapje* van Edward van de Vendel (De Eenhoorn). Plus nog drie Vlag & Wimpels van de Penneeljury. De feestelijke prijsuitreiking vond zondag 26 september plaats in club Panama te Amsterdam. Gijs Wanders presenteerde en CPNB-voorzitter Dick Anbeek reikte uit. Ook de winnaars van de Vlag & Wimpels deelden in de hulde.

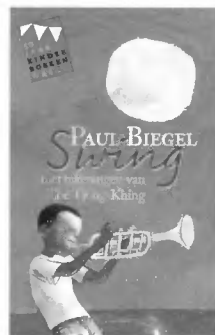
Ponda O'Bryan en Wulabakan Junior Percussion zorgden voor de broodnodige muziek. En Jan Jutte nam zijn zoon mee om de prijs in ontvangst te helpen nemen.

Buitenland

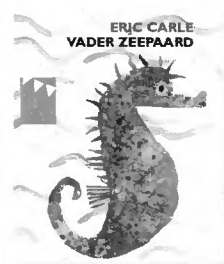
Zolang het niet over sport gaat, doen Nederlanders gauw een beetje wegwerpend over eigen prestaties. Als het gaat over de boekenbranche, is daar weinig reden voor. Het bereik van het Boekenweekgeschenk, de breedte van de Kinderboekenweek, in de ogen van een geïnteresseerde buitenlander zijn het adembenemende verschijnselen. Het bleek in 2004 onder meer uit een artikel in *Publishers Weekly* over de 50ste Kinderboekenweek.

Op verzoek van het NUV nam Henk Kraima deel aan het internationale uitgeverscongres (IPA) in Berlijn, waar door hem speciaal aandacht werd gegeven aan het kinderboek. En op verzoek van de NBB ging hij naar het internationale boekverkoopcongres (IBF/EBF) in Killarney. Daaruit kwamen uitnodigingen voort om op nationale bijeenkomsten van boekenvakkers in Kopenhagen, Ljubljana en Helsinki een presentatie over het werk van de CPNB te verzorgen. Just Enschedé nam namens de CPNB deel aan een rondetafelgesprek in Parijs over de boekenbranche, georganiseerd door het Institut Néerlandais in het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de EU.

Gouden Kinderboekenweek Elf dagen op de toppen

Oplage: 382.500

Oplage: 140.000

En dan nu... *Muziek!* Een breed en vrolijk thema, om de Gouden Kinderboekenweek kracht bij te zetten. Op de hartpagina's van dit jaarverslag presenteren we al een aantal speciale activiteiten. Niet al die activiteiten hielden zich aan de tien dagen in oktober die de Kinderboekenweek duurt. Daarom nog eens ten overvloede: de 5aste Kinderboekenweek duurde van 6 tot en met 16 oktober. En hoeveel toeters en bellen de CPNB er ook omheen mag hebben gehangen, in die elf

dagen moest het gebeuren, in boekwinkels en bibliotheken, op scholen overal in het land. Neem het Kinderboekenweekgeschenk *Swing* van Paul Biegel. Bij wijze van jubileum-extra werd het voorzien van kleurenillustraties, van Thé Tjong-Khing. Los bijgevoegd, om in te plakken. Op de persconferentie over de Kinderboekenweek, op 6 september in Felix Meritis in Amsterdam, had Biegel een spran-

kelend gesprek met Sonja Barend. Bij die gelegenheid werden ook de zes nominaties bekendgemaakt voor de Griffel der Griffels. Oud-leden van de Griffeljury vonden de volgende zes Griffelwinnaars het mooiste: *Kruistocht in spijkerbraek* van Thea Beckman (Lemniscaat), *Het sleutelkruid* en *De kleine kapitein* van Paul Biegel (Holland), *De brief voor de kaning* van Tonke Dragt (Leopold), *Krassen in het tafelblad* van Guus Kuijer (Querido) en *Kleine Sofie en Lange*

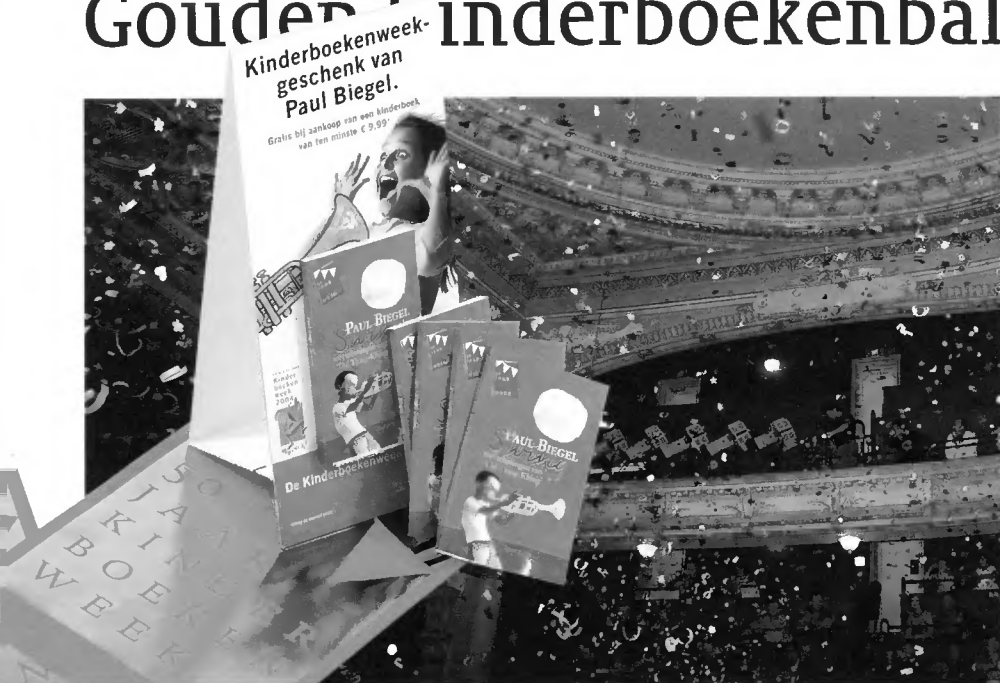
Wapper van Els Pelgrom (Querido). Zowel het optreden van Paul Biegel als de zes nominaties zorgden voor veel publiciteit. RTL Boulevard bijvoorbeeld, besteedde twee maal aandacht aan de nominaties. Ook het prentenboekje voor de kleinsten mocht er dit jaar wezen: *Vader Zeepaard* van Eric Carle, vertaald en berijmd door Ivo de Wijs. En ook dit boekje kende een bijzonderheid in de uitvoering: waterplanten en wieren op doorzichtige folie tussen de pagina's. Bovendien

introduceerde het boekje een geheel nieuwe vissoort in de Nederlandse taal: de vroedmeestervis. Was de bestelde oplage van *Swing* de hoogste uit de geschiedenis van het Kinderboekenweekgeschenk, de oplage van Carle was zelfs een trendbreuk. Maar Carle heeft met *Rupsje Naaitgenaeg* dan ook een onbrekbare *everseller* geschreven, die dertig jaar na verschijnen nog regelmatig doordringt in de jaarlijkse CPNB Top-

100. Ook de expositie *Rupsje Naaitgenaeg en zijn vriendjes* in het Museum Naturalis in Leiden trok in de herfstmaanden veel publiek. Biegel en Carle schraagden een Kinderboekenweek die een ongeëvenaard succes werd. Boekverkopers liepen elf dagen lang op hun toppen. Vergeleken met vorig jaar ging de afzet met 12% omhoog en de omzet met 10%. Met als onvermijdelijk neveneffect dat bepaalde titels uitverkocht raakten. Want meer dan bij de Boekenweek concen-

treert bij de Kinderboekenweek de vraag zich op enkele titels. Maar welke dat zijn en in welke mate, dat is elk jaar weer een verrassing. Van Goor had er een hoop werk aan om de laatste exemplaren van Griffelwinnaar *De dans van de drummers* juist in die winkels te krijgen waar Hans Hagen zou optreden. En je zal maar op de tweede dag van de Kinderboekenweek door je Eric Carle-prentenboekjes heen zijn. Gelukkig waren er ook heel wat winkels die goed uitkwamen.

Gouden Kinderboekenweek Gouden Kinderboekenbal

Het hoogtepunt van de Kinderboekenweek was zonder twijfel het Kinderboekenbal, meteen maar het Gouden Kinderboekenbal genoemd. Gemodelleerd naar het roemruchte grotemensen-Boekenbal: aan de vooravond van de eerste actiedag, in de vertrouwde Stadsschouwburg te Amsterdam. Door strak vast te houden aan een verhouding van 1 volwassene op 2 kinderen luk-

te het om er vooral een kinderfeest van te maken. Spreekstalmeeester Paul de Leeuw voelde dat feilloos aan en creëerde in minder dan geen tijd een samenweerderige sfeer. In de ereloge zaten prins Constantijn en prinses Laurentien. Naast de Prins zat Juliette Schmidt, een van de deelnemers aan de Masterclass Schrijven van ABN AMRO. En naast de Prinses zat Almar Bok, de Nationale Voorleeskampioen. Toen er van de zes nominaties voor de Griffel der Griffels er slechts één kon

overblijven, werden de Prins en Prinses door Paul de Leeuw op het toneel genodigd. En toen was daar de Griffel der Griffels: *De brief voor de koning* van Tonke Dragt, ooit in 1963 uitverkozen tot Kinderboek van het Jaar. De zaal liet horen het met deze keuze helemaal eens te zijn en Tonke Dragt kreeg de oorkonde uit handen van Prins en Prinses. Daarna gaf Paul de Leeuw de presentatiemicrofoon over aan Sipke Jan Bousema

voor de tv-opnamen van een aantal liedjes en scènes uit de schoolmusical *Na de zomer*. Ze werden uitgevoerd door oud-leerlingen van basisschool De Kring uit Alkmaar, de winnaars van de Z@ppelin Schoolmusical Award. Uitzending drie dagen later door de AVRO. Met een confettiregen uit de nok van de zaal sloot Paul de Leeuw het zaalprogramma af en toen trakteerde het Centraal Boekhuis op champagne – en vooral kinder-

champagne. Van negen tot elf uur hadden de kinderen op de tweede verdieping van de Stadsschouwburg hun eigen bal – dat betekende massaal in de rij voor een suikerspin. Er was disco, er waren breakdance-workshops en de kinderen konden handtekeningen-jagen. Intussen hielden de volwassenen zich beneden in het gebouw op – af en toe gecontroleerd door hun kinderen: of ze er nog wel waren.

Als opmaat naar de Kinderboekenweek hadden de uitgevers vier maanden lang een aantal kinderboeken in prijs verlaagd. En de Nederlandse musea droegen bij aan de feestvreugde door in de laatste vier maanden van het jaar aandacht aan kinderboeken te besteden. De Nederlandse Museumvereniging bedacht daarvoor de paraplu-titel *Leescultuur*. Zo besteedde Museum Catharijneconvent aandacht aan de bijbelillustraties van Annemarie van Haeringen, en kwam

het Letterkundig Museum in Den Haag met Willem Wilmink. Naast exposities waren er ook veel workshops en andere activiteiten voor kinderen. Al met al haakten 65 musea in. Allemaal met hetzelfde souvenir: op vertoon van een lievelingsboek of een Railrunnerkaartje van hoofdsponsor NS konden de kinderen bij alle musea een mapje met exlibris van Max Velthuis of Annemarie van Haeringen meenemen.

Gouden Kinderboekenweek NS & andere partners

Muziek!

Oplage: 15.400

voor altijd jong
50 jaar kinderboekenweek

stichting cpcb

26

JAARVERSLAG

Op zaterdag 9 oktober bood NS vijftigjarigen vrij reizen door het hele land. Was je geboren tussen 10 oktober 1953 en 9 oktober 1954, dan kon je op vertoon van een Railrunnerkaartje ter waarde van € 2 overal naar toe. Op de scholen was NS aanwezig met het interactieve spoorzoekspel *Secret S*, bestemd voor leerlingen van de groepen 6 en 7. Het werd bij de lespakketten ingestoken. Gedurende de eerste zes dagen van de Kinderboekenweek konden klassen via

internet steeds andere problemen oplossen. Bijna 4.000 klassen namen deel. En tenslotte trakteerde NS weer op boekenleggers. Waarop de Kinderboekenweektrein. Om het thema *Muziek!* nog wat sterker te verbinden met het aanbod, werden 18 kerntitels geselecteerd, die centraal kwamen te staan in de lessuggesties voor de basisschool. Koninklijke Wöhrmann in Zutphen deed daarvoor het drukwerk cadeau.

Ook ABN AMRO was in de lespakketten vertegenwoordigd. En wel met het boek *De jongen die het leven tegemoet ging*. Dit boek bevatte de resultaten van de Masterclass Schrijven die veertien kinderen uit groep 7 hebben gevolgd. De veertien – van verschillende etnische achtergrond – waren door Rindert Kromhout gekozen uit 7.000 jonge briefschrijvers over ‘Hoe leef ik nu en wat wil ik later worden?’ Na een startbijeenkomst in de Amsterdam Arena werden ze bij het schrijven van hun

verhaal begeleid door Vivian den Hollander, Anton van der Kolk, Martine Letterie, Mirjam Oldenhave en Edward van de Vendel. Rindert Kromhout stelde het boek samen en Sylvia Weve zorgde voor illustraties. Op 13 oktober werd er in 230 bankshops van ABN AMRO voorgelezen door bekende Nederlanders, medewerkers van de bank en publieke figuren uit de buurt. Zappelin besteedde natuurlijk verschillende malen aandacht aan de Kinderboekenweek. Daarnaast

was Zappelin de organisator van de wedstrijd *Lezen zolang je kunt*. Van deze leesmarathon werd op 11 oktober in het programma *blinQ* van de EO verslag gedaan. Ook enkele visueel gehandicapte kinderen deden mee – met *Swing* in braille. Terug naar de CPNB. Ook die had nog een verjaardagsgeschenk in petto, in de vorm van het kloek jubileumboek *Voor*

altijd jong. In dit kijk- en bladerboek laat ontwerper Anthon Beeke in een beeldessay zien hoe het leven van het kind in de afgelopen vijftig jaar veranderde. Just Enschedé schetste in een tekstbijdrage de ontwikkeling van de Kinderboekenweek. En achterin werden alle speciale Kinderboekenweekuitgaves van de CPNB minutieus gedocumenteerd en gepresenteerd – met dank aan Herman Arnolds. Al

vele jaren lang is hij de meest vasthoudende collectioneur van alles wat met de CPNB te maken heeft. Kunsthistorisch bureau D'ARTS zorgde in extreem korte tijd voor de productie van het boek. Boekwinkels en bibliotheken kregen een exemplaar cadeau. En voor € 34,50 kwam het in de boekhandel. Begin 2005 werd het boek uitverkozen tot een van de Best Verzorgde Boeken van 2004.

oktober

CPNB 2004

Gouden Kinderboekenweek

De Nacht van de 1001 Kinderboeken

Oplage: 224.500

Oplage: 149.000

Oplage: 263.500

Op zaterdag 16 oktober werd de Kinderboekenweek afgesloten met een slotfeest, nee, met tien slotfeesten. Die 16de oktober was uitgeroepen tot De Nacht van de 1001 Kinderboeken. Die benaming was een passende verwoording voor de ambities rond deze feesten, namelijk om allochtone kinderen en hun ouders meer bij de Kinderboekenweek te betrekken. Net als kinderen van Nederlandse familie komen kinderen van nieuwe Nederlanders op school in aanraking

met het kinderboek en de Kinderboekenweek. Maar meestal ontbreekt thuis het klankbord, zoals kinderen dat wel hebben als hun ouders – of zelfs grootouders – de Kinderboekenweek uit eigen ervaring kennen. Vandaar het plan voor een reeks feesten rond het kinderboek, feesten die stuk voor stuk in het teken moesten staan van één cultuur.

ABN AMRO Bank, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de BankGiroLoterij en Shell

stelden de CPNB in staat de feesten financieel te ondersteunen. Zo kwamen er tien feesten van de grond. In Den Haag werd het een Surinaams feest, waar Noraly Beyer Surinaamse kinderverhalen kwam voorlezen. Surinaams was het ook in het Muiderslot, met voorlezen door Hannah Belliot. Kaapverdië stond centraal in Rotterdam Delfshaven. De Openbare Bibliotheek Amsterdam koos voor Ghanees; Miss Ghana Holland kwam het feest openen. In CODA en Gigant in Apeldoorn

ging het Van Hodja tot Hiphop, alles op zijn Turks. Ook Turks ging het toe in Maastricht, met medewerking van Halil Gür. Idem dito in Zaanstad – na zonsondergang, in verband met de ramadan. Vanuit de Sultan Ahmet-moskee trokken de feestgangers naar het Zaantheater, dat tot een sprookjespaleis was omgetoverd. Carry Slee en Senay Ozdemir openen. In de Centrale Bibliotheek Enschede was er het oriëntaalse feest *Sesam open u*,

met medewerking van Hakim. Ook de Abdij van Middelburg koos voor Oosters. En de Centrale Bibliotheek Groningen wendde zich tot de Molukkers. En dat alles met de nodige Nederlandse auteurs, verhalenvertellers, workshops, vuurspuwers en leukere hapjes. Voor alle jonge feestgangers was er als souvenir een leeslampje

cadeau, met de complimenten van Shell. Nog meer over de Kinderboekenweek? Dankzij het Fonds Boekpromotie was er weer een reclamespot op tv. Behalve de publieke omroep werd daarbij ook Foxkids ingezet. Voor de bibliotheken was er de *KinderboekenweekQuiz*, intussen een vertrouwd element. Er was een *Kinderboekenmolen* en in samenwerking met *KidsWeek* een gratis *Kinderboekenweek-Krant*, in een oplage van 1,1 miljoen exem-

plaren. Voor de voor-schoolse leeftijd was er *De Voorleesgids* en waren er ruim 9.000 voorleespakketten. En... vanaf de eerste dag van de Kinderboekenweek was in de winkels de nieuwe Kinderboekenbon te koop. Waarde € 5, het ontwerp van Faye Linskey uit 12.000 inzendingen gekozen door een jury bestaande uit Gerrit Zalm, Dick Bruna, Jochem van Gelder en Simba, de jonge leeuw uit *The Lion King*.

NS Publieksprijs Ditmaal een mannenboek

28

CPNB 2004

JAARVERSLAG

november

Op 19 augustus begon de stemperiode voor de NS Publieksprijs voor het Nederlandse Boek 2004. Op die dag werden de nominaties bekendgemaakt. Na consultatie bij boekverkopers en bibliothecarissen kwam het volgende zestal uit de bus: *De Cock en geen excuus voor moord* van A.C. Baantjer (*De Fontein*), *Het duister dat ons scheidt* van Renate Dorrestein (*Contact*), *Een schitterend gebrek* van Arthur Japin (*De Arbeiderspers*), *In Europa* van Geert Mak (*Atlas*), *De eetclub* van Saskia Noort (*Anthos*)

en *Schaduwkind* van P.F. Thomése (*Contact*). Het vroege tijdstip van de bekendmaking maakte het mogelijk dat Baantjer, Renate Dorrestein, Arthur Japin en Saskia Noort enige dagen later konden optreden op het CPNB-Schrijverspodium op de Uitmarkt. Daar werd door het publiek al volop gestemd. Dankzij NS was het weer mogelijk om boekwinkels en bi-

bliotheken een gratis deelnamepakket te sturen. In het pakket zaten een stembus, een affiche met de nominaties en 100 stemformulieren. Behalve via winkels en bibliotheken kon ook gestemd worden via www.nspublieksprijs.nl. Daar werd nog een nieuwere stemmethode aan toegevoegd: via SMS. NS voegde een stemformulier bij in de 1,3 miljoen exemplaren van SPOOR. Bovendien plaatste NS Publieksprijs-

banners op de eigen websites. Op de zes grootste stations kwamen twee meter hoge stemzulen; op veel andere stations stemaffiches. De stemmers maakten kans op prijzen. Zoals daar waren het recht om een jaar lang wekelijks voor € 20 aan boeken uit te mogen zoeken. En tien NS VIP-arrangementen naar Berlijn. En 50 NS Dagkaarten annex een Boekenbon van € 10. De meeste uitgevers van de genomineerden sprongen in met advertenties. En om

de laatste twee stemweken in te luiden, gingen Baantjer, Renate Dorrestein en Arthur Japin een ochtend actievoeren in de hal van het Station Amsterdam Amstel. Op 30 oktober sloten de stembussen en op 4 november werd de uitslag bekendgemaakt. Dat gebeurde in Theater Bitterzoet in Amsterdam. Ed van Eeden presenteerde en *In Europa* bleek de winnaar, met *Een schitterend gebrek* als goede tweede. Het was de tweede maal

dat Geert Mak de sculptuur van Jeroen Henneman mee naar huis mocht nemen. In 2000 was zijn vorige titel, *Deeuw van mijn vader*, Boek van het Jaar geworden. Het prijzengeld van € 7.500 stelde Mak ruimhartig ter beschikking van het Multatulimuseum, dat op dat moment in zijn voortbestaan bedreigd werd. En om de feestvreugde voor het museum nog verder te verhogen, legde NS daar hetzelfde bedrag bij. En het aantal stemmen? Dankzij de inspanningen van NS

en dankzij SMS ging dat met 19% omhoog, naar ruim 40.000. Onder 10% van de stemmers werd een enquête gehouden. Van hen had maar liefst 58% het boek van hun voorkeur in eigen bezit, 24% had het geleend van vrienden en 18% leende het in de bibliotheek. Op de vraag 'waar leest u' gaf 10% als antwoord 'in de trein'. Leuk om te weten voor het Sociaal en Cultureel Planbureau dat reistijd niet pleegt mee te nemen in zijn tijdbestedingsonderzoeken.

Who is who bij de CPNB?

De gemiddelde sterkte van het CPNB-bureau was over het verslagjaar 19,5 arbeidsplaatsen. De tendens om de actie-afdelingen met specialisten te ondersteunen, zette zich door. Na het aantrekken van een productiebegeleider en een medewerker voor tijdschriften in 2003, kwam er in 2004 een persvoorlichter in dienst. Hiermee is de formatie op de noodzakelijke sterkte gekomen. Voor piekperiodes blijft het aantrekken van tijdelijke krachten geboden. De tijdelijke overeenkomsten van Marjolein van Doorn en Pelle Matla liepen af. Anja Duitsmann, Franka Steekelenburg en Agnes Vogt verlieten in de loop van het jaar de CPNB, per 31 december gevolgd door Frank van Eunen.

Op 31 december was de bezetting van het bureau als volgt:

Wietske Beenen
directie-assistent

Katja Berkenbosch
financiële en orderad-
ministratie (12 uur)

Teije Betten
productiebegeleider
(30 uur)

Tyche van Bommel
projectmedewerker
boeken voor volwas-
senen

Marc Borstlap
boekhouder/
controller

Jantine Crezée
medewerker kinder- en
jeugdboek

Henk van der Does
algemeen
medewerker (16 uur)

Hilde van Gurp
persvoorlichter

Roelien Heldt
senior coördinator
databaseer en websites
(16 uur)

Hille Hoogland
telefoniste /
receptioniste (16 uur)

Barbara Klomp
telefoniste /
receptioniste (24 uur)

Henk Kraima
directeur

Paul Mosterd
adjunct-directeur

Thea Otte
tijdschriften en
periodieken

Mignon Roeleveld-
Visser
orderadministratie
(20 uur)

Marja Smits
projectcoördinator boeken
voor volwassenen

Tessa Venker
projectcoördinator
kinder- en jeugdboek
(in 2005 vertrokken)

Marieke Verhoeven
projectcoördinator
kinder- en jeugdboek

Sandra Wouters
medewerker boeken voor
volwassenen

Ineke Wüst
klantenservice (22 uur)

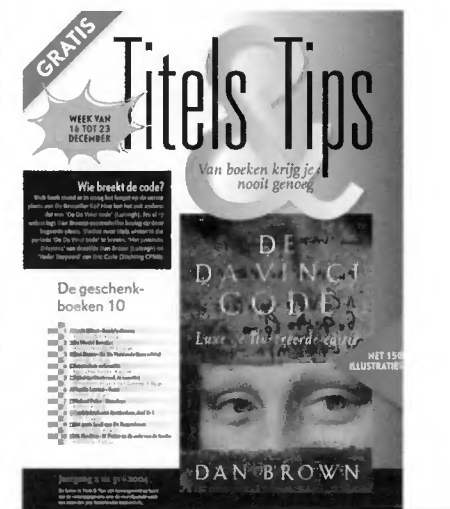
Victor Zwaan
coördinator netwerk
en websites

In de loop van het jaar werden tijdelijke dienstverbanden vervuld door Ana Paula Abalde Gonzalez, Diane van Berkel, Mariska de Groot, Marije Lenstra, Hagar Meijler en Jessica van der Pluijm.

Tweederde van de bureaubezetting was vrouw, eenderde man. De gemiddelde leeftijd was 37,3 jaar. Het gemiddeld aantal dienstjaren beliep 3 jaar en 5 maanden en het ziekteverzuim kwam uit op 3,18%.

Stage liepen: Mariska de Groot (Communicatie, Hogeschool InHolland), Zeynep Izci (Human Logistics, Hogeschool van Amsterdam), Marije Lenstra (Media- en Informatiemanagement, Hogeschool van Amsterdam), Michiel Verbeek (Communicatie, Hogeschool InHolland) en Maartje Willems (Moderne Letterkunde, KU Nijmegen).

De Bestseller 60 Naar een e-zine

In december viel het besluit om de wekelijkse papieren uitgave *Titels & Tips* in 2005 niet voort te zetten. Ondanks gevarieerde initiatieven was het niet mogelijk gebleken om de boekhandelsoplage nog verder naar boven te krijgen. Aan de steun van uitgeverzijde heeft het niet gelegen, die is van het begin af aan goed geweest. Maar met het oplageniveau van 2004 was er geen uitzicht om uit de aanloopverliezen te komen.

De Bestseller 60, het

hoofdbestanddeel van *Titels & Tips*, had intussen genoeg profiel verworven als gezaghebbend meetinstrument voor de boekenverkoop, om online voort te kunnen bestaan. Vandaar dat vanaf januari 2005 De Bestseller 60 in de vorm van een wekelijks gratis e-zine zal verschijnen. Het streven is dit medium uit te bouwen tot een wekelijks contact met ieder die beroepshalve of persoonlijk in de verkoopbewegingen van het algemene boek is geïnteresseerd.

Financieel Dubbele groeicijfers

Vijfjarenoverzicht

Bedragen x € 1.000.000	2004	2003	2002	2001	2000
Baten					
NBb / GAU / bibliotheken*	1,15	1,13	1,10	0,89	0,70
Fondsen boekenvak	0,97	0,64	0,60	0,26	0,21
Deelname boekverkopers en uitgevers	2,36	2,10	1,98	1,98	2,10
Deelname bibliotheken**	0,35	0,20	0,21		
Subsidies, sponsoring	1,04	0,88	0,83	0,59	0,35
Overige inkomsten	1,54	1,43	1,09	1,09	0,77
Reserves / egalisatie acties	0,10	0,02	0,05		0,01
Totaal baten	7,51	6,41	5,86	4,81	4,14

Bedragen x € 1.000.000	2004	2003	2002	2001	2000
Lasten					
Bureaunkosten	1,53	1,59	1,43	1,19	0,69
Campagnes	5,53	4,68	4,27	3,66	3,32
Reserves / egalisatie acties	0,03	0,04	0,13		0,05
Totaal lasten	7,09	6,31	5,83	4,85	4,06
Resultaat	0,42	0,10	0,03	-0,04	0,08
Reserves ultimo jaar	1,31	0,96	0,84	0,73	0,71

* Vereniging van Openbare Bibliotheken met ingang van 1 augustus 2001. ** Bibliotheekopbrengsten zijn tot ultimo 2001 verantwoord onder Overige Inkomsten

Ook het jaar 2004 kenmerkte zich door groei van de CPNB-productie. Nieuwe activiteiten als De Nationale Voorleesdagen en de jubileumactiviteiten rond de Kinderboekenweek droegen het meeste bij aan het groeipercentage van 18% voor de campagnes. De inkomsten na-

men met 17% toe. Het jaar 2004 kenmerkte zich door belangrijke ondersteuning van buiten het boekenvak. Naast bijdragen in natura ontving de CPNB ruim een miljoen euro aan subsidies, fondsbijdragen en sponsoring. Omdat de bureaukosten licht daalden, bleef een financieel resultaat van € 0,42 miljoen over. Het resultaat werd aan de

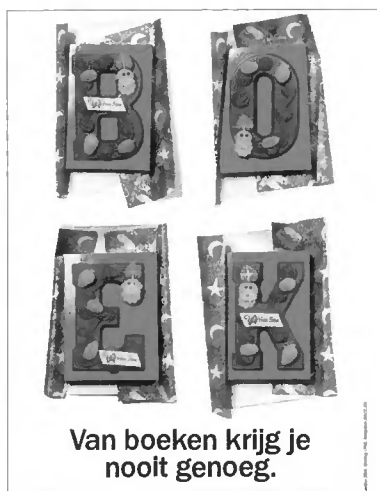
reserves toegevoegd. In de voorgaande jaren bleef het niveau van de reserves achter bij de groei van de activiteiten. Wat dat betreft kan in 2004 van een inhaalslag worden gesproken. De afbreukrisico's in subsidie- en sponsorrelaties maken meer dan in het verleden

het aanhouden van reserves noodzakelijk. Het aandeel van de bureaunkosten in de totale kosten daalde van 25 naar 22%. In de twee voorgaande jaren was het niveau van de bureaunkosten door incidentele factoren beïnvloed, zoals huisvestings- en pensioenkosten. Het feit dat de CPNB begin 2004 een nieuwe huurovereenkomst voor het pand aan

de Amsterdamse Keizersgracht heeft kunnen afsluiten, wendde een verhuizing af. Dat had een gunstige invloed op de cijfers. Het aandeel van de vaste bijdragen van de drie bonden daalde van 18 naar 15%. Daar stond een toename van met name de inkomsten uit het Fonds Boekpromotie tegenover. De omzet aan campagnematerialen aan de bibliotheken hereikte voor het

eerst een niveau van 5% van de inkomsten. De Groep Algemene Uitgevers, de Nederlandse Boekverkopersbond en de Vereniging van Openbare Bibliotheken hebben in het najaar van 2004 hun vaste bijdragen aan de CPNB voor 2006 toegezegd.

Cadeau- campagne

Van boeken krijg je
nooit genoeg.

Schoolmediatheken Publiek-private samenwerking

Sinds Moederdag/Vaderdag 2003 heeft de CPNB de reclame-inspanning voor het boek als cadeau-artikel opgevoerd. Hiertoe in staat gesteld door het Fonds Boekpromotie. De reacties uit de branche op de cadeau-campagne zijn positief. Daarom geen nieuwigheden in de twee weken voor Sinterklaas. Er waren 350 uitzendingen, verdeeld over Radio 1 en 2, Radio 538, Sky Radio, Arrow Rock AM en Arrow 90.7 FM. En verdeeld over 11 verschillende spots. Op-

nieuw met gesprekjes tussen Hetty Heyting en boekverkopers. Zoals met Margriet Obers (Nawijn & Polak, Apeldoorn) over *De brief voor de koning* van Tonke Dragt en Ilja Bast (Linnaeus boekhandel, Amsterdam) over *De Nieuwe Bijbelvertaling*. Voor de boekhandel waren er twee promotie-affiches. Ondanks dat *Harry Potter en de Orde van de Feniks* in 2003 tijdens de cadeauperiode voor veel extra omzet had gezorgd, gaven de laatste weken van 2004 een stevige plus te zien.

Schoolbibliotheken zijn belangrijk. Ze vormen een *stepping stone* tussen de basisschool en de openbare bibliotheek. Vooral voor kinderen die thuis zonder boeken opgroeien, is die *stepping stone* heel belangrijk. Dan treft het slecht dat veel schoolbibliotheken een wat verkommerd bestaan leiden. Toen de CPNB deze kwestie bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen aankaartte, bleek men er daar hetzelfde over te denken. Na overleg

tussen het ministerie, de CPNB en de Vereniging van Openbare Bibliotheken werd het Impulsplan Schoolmediatheken geboren. Verklaring: een schoolbibliotheek is heden ten dage een schoolmediatheek, of zou dat moeten zijn. En Impulsplan betekent: € 750.000 uit de OCenW-begroting beschikbaar, in publiek-private samenwerking. Het publieke element is een inkoopkorting voor basisscholen die een digitaal catalogussysteem

willen aanschaffen, bekostigd door het departement. En het private element is een pakket van tien kinderboeken dat dankzij steun van het ministerie en medewerking van uitgevers en boekverkopers de scholen slechts € 50 hoeft te kosten. Aan de CPNB was het om het plan te coördineren en aan de scholen te presenteren. Aan het einde van het jaar hadden al enkele honderden scholen een contract afgesloten. Een groot deel van 2005 blijft het aanbod voor de scholen nog open.

1 januari 2005 Nieuwe statuten

Met ingang van 1 januari 2005 is de vaste boekenprijs vastgelegd in een wet. En is de hele organisatie van de boekenbranche toetsbaar geworden aan het geldende mededingingsrecht. Voor de CPNB kwam dat neer op een heroverweging van haar eigen positie en haar verhouding tot de branche-organisaties van uitgevers, boekverkopers en bibliotheken. Notarissen en advocaten werden ingeschakeld om te waarborgen dat de CPNB ook in de nieuwe constellatie zinvol en effectief kan functioneren. Het leidde aan het einde van het jaar tot het opmaken van drie nieuwe stukken: statuten, convenant en een campagne-reglement.

De positie van de CPNB ten opzichte van de Nederlandse Boekverkopersbond, de Groep Algemene Uitgevers en de Vereniging van Openbare Bibliotheken wordt in de nieuwe statuten zelfstandiger. Zo benoemt de CPNB voortaan haar eigen bestuursleden, na voordracht door de bonden. Het convenant regelt de wederzijdse rechten en plichten tussen de CPNB en de bonden, alsmede de jaarlijkse bijdragen van de bonden aan de CPNB. En het campagnereglement bevat de voorwaarden waaronder marktpartijen kunnen deelnemen aan de vier belangrijkste CPNB-campagnes: Boekenweek, Kinderboekenweek, Juni – Maand van het Spannende Boek en De Weken van het Reisboek.

NS

CPNB 2004

32

JAARVERSLAG

Hoofdsponsor

Tijd voor lezen

Tekst:

Just Enschedé, Amsterdam

Fotografie:

Robert Elsing, Gerlinde de Geus,
Janiek Dam, Ronald Hoeben, Hans Bosscher

Fotografie voorzijde:

Mark van der Zouw (Hollandse Hoogte)

Ontwerp:

Studio Jaap van der Zwan,
Amsterdam

Lithografie:

Oktober Visuele Communicatie,
Amsterdam

Druk:

De Bussy Ellerman Harms,
Amsterdam

Stichting Collectieve
Propaganda van het
Nederlandse Boek

Stichting CPNB,

Keizersgracht 391, 1016 EJ Amsterdam

Postbus 10576, 1001 EN Amsterdam

telefoon (020) 626 49 71

fax (020) 623 16 96

email info@cpnb.nl

homepage www.cpnb.nl